

แนวคิดของอรรถาภิธาน

เรื่องในปลูกเสกพระแท่น ของพุทธ ครั้งที่ ๑๗

เมื่อวันมาฆบูชา ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗

พ่อท่านสมณะโพธิรักษ์ ณ พุทธสถานศิรชะอโคก

เจริญธรรม ญาติโยมผู้เป็นลูกพระพุทธรูปเจ้าอยู่ทั้งหลาย

วันนี้เป็นวันสำคัญ เป็นวันมาฆบูชา วันมาฆบูชาคือวันเพ็ญ
เดือน ๓ ซึ่งเป็นวันที่ตามประวัติของพระพุทธเจ้า ก็รู้กันมาดี ผู้
ที่ได้ศึกษามาแล้ว ส่วนผู้ไม่ได้ศึกษามา ก็ติดตามกัน พยายาม
ไถ่ถามกันนิดหน่อย ก็คงพอรู้แหละว่า เป็นวันสำคัญในทาง
ประวัติศาสตร์ ของศาสนาพุทธเราเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นวันที่
พระพุทธเจ้า ท่านที่สำคัญก็ได้เทศนา สารัตถะของคำ
เทศนาสำคัญ อันอื่นก็เป็นวันสำคัญที่ประหลาดๆ ที่เป็นพระ
อรหันต์เจ้า ตั้งพันกว่ารูป พระอรหันต์เจ้าทั้งหมด ในวันนั้นที่มา
ประชุมพร้อมกัน โดยไม่ได้นัดหมายกันเลย มาประชุมพร้อมกัน
๑,๒๕๐ รูป และเป็นพระอรหันต์ ที่พระพุทธเจ้าท่านบวชให้เอง
เป็นเอหิภิกขุทุกรูปด้วย

ความจริงแล้วอาตมาเข้าใจและรู้ลึกๆ ซึ่งเป็นเรื่องของสภาพ
นามธรรม เป็นเรื่องของเหตุปัจจัยที่ลึก ก็รู้อยู่ว่า ทำไมจึงเกิด
เหตุการณ์นี้ อาตมาเคยอธิบาย ให้พวกเราฟังบ้าง แต่ก็คงยาก
ที่จะเข้าใจ เพราะว่าเหตุปัจจัยอะไรก็ตาม เมื่อเราได้สั่งสม เมื่อ
เราได้ทำให้มันเกิดขึ้น สิ่งนั้นจะเกิดขึ้น ค่อยๆสะสมขึ้นไป
ตามลำดับๆ เมื่อเกิดขึ้นตามลำดับๆแล้ว มันก็จะเป็นสภาพนั้น
ลงตัวได้สัดส่วน ที่พอเหมาะเช่นนั้น ต้องเป็นอย่างนั้น คำนี้ทาง
โลกเขาเรียกว่า พรหมลิขิต เขาเรียกว่าดวง หนึ่งจีนนี้เขาจะพูด
บ่อยเลย โอ ฟ้าประกาศิตอะไรบ้าง ลำนวนฟ้าลิขิต เหตุไปตาม
ฟ้าลิขิตแล้ว ความจริงไม่มีอะไร ที่มีอำนาจเหนือกรรม ฟ้าจะ
ลิขิต จะเป็นไปอย่างนั้นจริงเลยนะว่า มันจะต้องตรงอย่างนี้
ต้องออกมาแบบนี้ มาเป็นอื่นไปไม่ได้ ก็เพราะเหตุปัจจัย มัน
สมบูรณ์ เหตุปัจจัยนั้น จะต้องเป็นอย่างนี้ เป็นอื่นไปไม่ได้
เพราะกรรม ได้สั่งสมมาอย่างนี้ เราจะระบุนี้นะฟ้าลิขิต
เปลี่ยนแปลงไม่ได้ นี่แหละคือดวง นี่แหละคือพรหมลิขิต นี่คือ
พระเจ้าสั่ง พระเจ้าประทาน พระเจ้ามีพระประสงค์ให้เป็นเช่นนั้น

คำพูดเหล่านี้ไม่ผิด แต่มันผิดตรงที่ว่า ถ้ามันไม่มี เหตุปัจจัย
ครบสมบูรณ์แล้ว พระเจ้าก็สั่งอย่างนี้ไม่ได้ มันผิดตรงนี้ พรหม
จะลิขิต ให้เป็นอย่างนี้ก็ได้ ฟ้าจะลิขิตให้เป็นอย่างนี้ก็ได้
ดวงก็ไม่เป็นอย่างนี้ ถ้าเหตุปัจจัยแห่งกรรมนั้น ไม่สมบูรณ์ ไม่
ลงตัว ไม่ครบ

ศาสนาพุทธเรา จึงไม่ได้อยู่ที่ฟ้าลิขิต ไม่ได้อยู่ที่พระเจ้าสั่ง
ไม่ได้อยู่ที่ดวงอะไรที่ลอยๆลม เพ้อๆพๆ แต่อยู่ที่กัมมัตสโกมहि
กัมมทายาโท กัมมโยนิ กัมมพันธุ กัมมปฏิสรณ อยู่ที่กรรมของ
ตนๆ ใครสั่งสมเหตุปัจจัยอย่างไร ก็เป็นวิบากอย่างนั้น

แม้แต่พระอรหันต์เจ้า ตั้งพันกว่าองค์นั้น จะมาเกิดอย่างนั้น จะ
มาประชุม ในวันมาฆบูชา พรุ่งพร้อมกัน ก็ไม่ใช่เหตุการณ์ ที่มัน
บังเอิญ ไม่ใช่เหตุการณ์ที่มันเกิดใครสั่ง พระเจ้าไหนมาสั่งไม่ใช่
เหตุการณ์มันจะต้องเป็นเช่นนั้น ลงตัวอย่างนั้น และไม่ใช่ครั้ง
เดียว พระพุทธเจ้าก็พระองค์ๆ ก็มีวัน มาฆบูชา ซึ่งเป็นวันที่
จะต้องมีพระอรหันต์เจ้าทั้งสิ้น ไม่มีผู้คนที่นอกเหนือ ความ

เป็นอรหันต์เลย ทุกพระองค์ เป็นพระอรหันต์หมด จะต่างกันอยู่
บ้าง ตรงที่จำนวนพระอรหันต์ มากน้อยกว่ากัน ตามแต่บารมี
ของพระพุทธเจ้า แต่ละพระองค์ บางองค์มีมาฆบูชาถึง สอง
ครั้ง สามครั้ง สี่ครั้ง ห้าครั้ง ในชั่วชีวิตของพระองค์ ของ
พระพุทธเจ้าบางพระองค์ ในประวัติศาสตร์ พระไตรปิฎกเล่า
เอาไว้หมด เรื่องเหล่านี้ ไม่ใช่อาตมาพูดเอง ในพระไตรปิฎก
เล่าเอาไว้ทั้งนั้น

บางพระองค์นี้ มีวันมาฆบูชา มีพระอรหันต์เจ้ามาประชุมกัน
ล้านองค์ เป็นล้านก็มี แล้วแต่ พระพุทธเจ้าบางพระองค์ แต่
ไม่ได้หมายความว่า พระพุทธเจ้า องค์ที่มีพระอรหันต์เจ้า มา
ประชุมตั้งล้านองค์นี้ จะเป็นพระพุทธเจ้าที่เก่งกว่า พระพุทธเจ้า
สมณโคดม ที่มีพระอรหันต์มาแค่ ๑,๒๕๐ องค์ ก็ไม่ใช่ ที่ไม่ใช่
ตรงไหน ไม่ใช่ตรงที่ว่า ก็พระพุทธเจ้าองค์ที่ตรัสรู้ ในยุคที่มัน
ง่าย ในยุคที่มีแต่คนดีๆ มีแต่คนปัญญาดีๆ มีพระอริยเจ้า มี
พระอรหันต์เยอะแยะ เทศน์ปั๊บเดียว บรรลุกันเป็นล้าน เทศน์
ปั๊บเดียว บรรลุกัน เป็นหลายล้าน อย่างนั้นละก็ มีพระอรหันต์

เจ้าเยอะ เพราะในยุคคนดี

ส่วนพระพุทธเจ้าสมณโคดม อยู่ในยุคคนชั่วตั้งมากตั้งมาย
ปลายภัทรกัปแล้วได้ ๑,๒๕๐ รูป มานี้ก็เก่งยอดแล้ว
เพราะฉะนั้น แหม หืดขึ้นพระศอ ยากแสนยาก อาตมาไม่
ประหลาดใจ อาตมาสอนพวกคุณยาก ไม่ใช่หืดขึ้นคอ มะเร็ง
ขึ้นคอ หนักกว่าหืดขึ้นคอ ขนาดนั้น ยังไม่มีพระอรหันต์เจ้า สัก
องค์เลย แต่ก็มีได้

จะพูดไปแล้ว พวกเราไม่มีอริยคุณ ถึงวันนี้อาตมาประกาศ
อย่างนี้แหละ พูดอย่างนี้แหละ และก็ไม่ใช่เพียงพูด อาตมายัง
มั่นใจ เพราะอาตมาบอก พูดซ้ำซาก บอกพวกคุณไม่รู้กี่ที
อาตมาไม่เชื่อว่า คุณจะมาหลอกอาตมา ไม่เชื่อๆ พวกคุณจะ
มาหลอก มาแกล้งทำเป็นเอาใจอาตมา อดได้ ทนได้ ลดได้ ลด
ลาม ลดยศ ทิ้งลาม ทิ้งยศออกมาได้ ทิ้งสรรเสริญ ทิ้งโลกียสุข
มาๆ อดๆ สิ่งอร่อย สิ่งหวานหอม สิ่งยั่วยวน ทางโลกีย์นี้
พยายามแกล้ง มาทำให้อาตมาหลงดีใจ แกล้งให้จนตายนะ

แก่งให้ได้จนตาย แก่งดูเถอะ อาตมาไม่เชื่อจริงๆ ไม่เชื่อพวก
คุณมาแก่ง ไม่เชื่อว่าพวกคุณ มาจัดฉากให้อาตมา ใช้สำนวน
ให้มันทันสมัยหน่อย สำนวนจัดฉาก เขาใช้ทันสมัย อาตมาไม่
เชื่อพวกคุณมาจัดฉาก หลอกอาตมา อาตมาเชื่อว่า พวกคุณ
จริงใจ และพยายามที่จะพากเพียร พยายามที่จะอบรม ฝึกฝนให้
ได้ ได้มาก ได้น้อยอะไร พวกคุณก็ทำ

มาถึงวันนี้ ๒๐ ปี ๒ ทศวรรษมาแล้ว อาตมาได้มาขนาดนี้ พวก
คุณได้อริยคุณ อาตมาย้ำอีกว่า พวกคุณ ได้อริยคุณ ได้แต่ละ
บุคคล ส่วนใครที่ยังไม่ได้ หรือได้กุดได้ข่มอยู่ ยังไม่แน่วไม่นอนก็
ทำเอา อาตมาก็ไม่ได้ไปบอกแต่ละบุคคล เพราะว่าการไป
พยากรณ์คนนี่ มันยากจริงๆ

... ฯลฯ ...

อาตมาก็ไม่ได้พยากรณ์พวกเราด้วยซ้ำ แต่พวกเรารู้ตามภูมิ
เพราะพระพุทธรูปเจ้าท่านก็ไม่สอน ให้ผู้นั้นผู้นี้พยากรณ์ ท่าน

สอนให้รู้ด้วยตน ปัจจุบันตั้ง เวทีทัพโพ วิทยุณฺหิ ตนของตน รู้ได้
ด้วยตน อาตมาก็แนะนำว่า อย่าให้ท่าน มาสอบญาณเรา
ญาณเราก็ต้องเป็นญาณของเรา ไม่ใช่คนอื่นมาสอบ และมา
บอกว่า นี่ญาณ ๓ ญาณ ๔ ญาณ ๕ ญาณ ๘ นี่ญาณ ๖ ญาณ
อะไรก็ไม่ใช่ เราต้องรู้ว่าเรามีญาณ ญาณที่รู้ว่า กิเลสคืออะไร
และเราก็ลดละกิเลสได้หรือไม่ ลดกิเลสแล้ว เราจะเป็นสุข
อย่างไร ซึ่งมันย่อนแย้ง มันทวนกระแสสังคมมาก ความเข้าใจ
ของพุทธศาสนา ทุกวันนี้ มันเพี้ยนไป มันเปลี่ยนไปเยอะ เข้าใจ
ว่า พระอริยะนี่ กลายเป็นฤาษีชีไพร ที่มั่งงุ่มมั่งงาหลา ซื่อซื่อ
ไม่รู้เรื่องโลก หยุด ฉะ หยักเข้า ตาก็ไม่ลืม นั่นแหละท่านสงบ
ไปพบกับท่าน ท่านก็ไม่ค่อยพูด อื้อ ท่านสงบ ไม่พูดว่าใคร ไม่
วิจารณ์ใคร แถมถามรู้เรื่องอะไรไหม? ไม่รู้นั่นแหละอริยะ

และจะต้องอยู่ห่างผู้คนด้วย ต้องอยู่แต่ผู้เดียว ผู้อยู่แต่ผู้เดียว
พาชื่อด้วย ไปอยู่ผู้เดียวจริงๆ ก็อาตมาเอาธรรมของ
พระพุทธเจ้า มายืนยันแล้วว่าผิด ต้องอยู่กับหมู่ มิตรดี สหายดี
สังคมสิ่งแวดล้อมดี นี่แหละ เป็นทั้งสิ้น ทั้งหมด ของพรหมจรรย์

ของศาสนา และก็มีสูตร ต้องอยู่เข้าใกล้ ใกล้บัณฑิต ต้องอยู่
ใกล้ศาสดา ใกล้ผู้รู้ ใกล้มิตรสหาย ที่จะนำพาให้เราดี หรือ
แม้แต่บอกว่าคำว่า อยู่แต่ผู้เดียว ไม่มีเพื่อนสองนั้น ต่อให้อยู่ป่า
แต่ผู้เดียวแต่มีกิเลส ผู้นี้มีเพื่อนสอง หรือไม่อยู่แต่ผู้เดียว ไม่ใช่
เอกะ แต่ถ้าผู้ใด ที่ต่อให้อยู่กับหมู่ฝูง ต่อให้อยู่กับผู้ที่คลุกคลี
เกี่ยวข้อง ทั้งหมดเยอะแยะ แต่จิตของเราสงบ จิตของเราว่าง
จิตของเรา สะอาดจากกิเลส ผู้นี้คือ ผู้ที่อยู่แต่ผู้เดียว ไม่มีเพื่อน
สอง เดี่ยวเถอะ ตั้งแต่พຼ່ງนี้เป็นต้นไป บรรยายไป ปลุกเสกนี้
จะถึงหรือเปล่านั้นไม่รู้แน่ บทนี้ อาตมาก็เอามาพิสูจน์ละ สูตรนี้
อาตมา ก็เอายืนยัน ความมีเพื่อนสอง กับความที่อยู่ปกติผู้
เดียว คืออะไร ท่านก็เอามาบรรยายไว้ชัดเจน แต่คนก็เข้าใจ
ไม่ได้ เข้าใจว่า อยู่แต่ผู้เดียว มีปกติอยู่แต่ผู้เดียว ไปเป็น
ประเภทอยู่แต่ผู้เดียว เอาร่างกายไปอยู่ ซึ่งมันค้านแย้งนะ พระ
สูตรนี้ ยืนยันชัดเจนนะ ต่อให้อยู่กับหมู่ฝูง ก็ไม่ได้หมายความว่า
ไม่ได้เอาจิต ไปอยู่กััหมู่ฝูง ก็หมายถึง อยู่กััหมู่ฝูงนี้แหละ อยู่
คลุกคลีกับแม้แต่ว่า ท่านบอกมหาอำมาตย์ราชอะไรต่างๆ ท่าน
บอกอยู่กััเพื่อนสอง อยู่กััเพื่อน มหาอำมาตย์ อยู่กััอุบาสก

อุบาสิกาเกลื่อนกล่น แต่จิตสะอาด นี่คือ ผู้อยู่แต่ผู้เดียว ไม่มี
เพื่อนสอง อย่างนี้เป็นต้น มันยาก คนเรานี่ มันพาซื้อ มันก็ฟัง
แต่ประโยคที่ตัวเองชอบ ไม่เอาอย่างครบครันนะ

ในหลายๆอย่างที่เราบรรยายกันแล้วนี้ ศาสนาพระพุทธเจ้า
นี่ มันเลยไม่เป็นประโยชน์ คุณค่า ต่อมมนุษย์ชาติอย่างสูง เอา
เถอะ เขาเข้าใจไม่ได้ อาตมาก็รู้ แต่อาตมาก็ต้องพูด พวกคุณ
เข้าใจได้ก็ดี และอาตมาจะพาพวกเรานี้แหละ พิสูจน์ว่า ธรรมะ
ของพระพุทธเจ้า มันมีประโยชน์ต่อบุคคล ประโยชน์ตนต่อ
มนุษยชาติ เป็นสังคมมนุษยชาติหลากหลาย พหุชนะหิตายะ
เป็นประโยชน์ต่อ มวลมนุษย์ส่วนมาก ส่วนใหญ่ อย่างแท้จริง
ยิ่งทุกวันนี้ อาตมาเห็นว่า ศาสนาของพระพุทธเจ้านี้ ท้นสมัย
ล้าสมัย ยิ่งสังคมเป็นอย่างทุกวันนี้ โ้โฮ ! อาตมายิ่งเห็นว่า
ต้องเอาธรรมะของพระพุทธเจ้า มาปลูกฝังลงที่มนุษย์ แล้วให้
มนุษย์ได้รับคุณธรรม อันคุณภาพอันนี้ เมื่อได้คุณธรรม
คุณภาพอันนี้ นี่ๆ แหละ มันจะยืนยันทนของเรา เริ่มได้เริ่มมี
สภาพจริง มีบุคคลรับได้จริง และมีบุคคลเป็นไปได้จริงยังไม่

มาก แต่มีรูปร่าง มีแล้วขณะนี้ มี กำลังเริ่มต้นขึ้นไปเรื่อยๆ สอง
ทศวรรษมานี้ มีรูปร่างของสังกัปปะ วาจา กัมมันตะ อาชีวะ
ขึ้นมาได้ขนาดนี้ มันจะครบวงจร ขึ้นมาเรื่อยๆ มันจะมีรูปแบบ
มันจะมีนามธรรม เป็นสภาพที่ชัดเจนว่า อ้อ สังคมมนุษย์ ที่มี
เนื้อหาของศาสนาพระพุทธเจ้า ในตนในคน เนื้อหาของใคร ก็
แล้วแต่ ที่มีนี่ เป็นอย่างนี้เองหนอ มีชีวิตเป็นอย่างนี้หนอ เป็น
อย่างไร

กถาวัตถุ ๑๐ มักน้อย มักน้อยไม่ได้แปลว่า ทำงานน้อยๆ ก็ฉัน
มักน้อย ฉันทำแค่นี้ก็พอแล้ว ไม่ใช่ ! ทำให้มากๆ แล้วเอาไว้
น้อยๆ นั่นแหละมักน้อย ไม่เช่นนั้น จะยืนยันว่า คุณมักน้อยได้
อย่างไร ก็คุณไม่ทำ คุณก็ไม่มี คุณก็ไม่เอา ก็คุณก็ไม่มีอะไรอยู่
แล้ว ชี้แจง มีมากๆ เป็นสิทธิของคุณ คุณสร้างมากๆ มีฝีมือ มี
ความสามารถ สร้างได้มากๆ แต่คุณก็เอาไว้แต่น้อย พออาศัย
หรือไม่เอาไว้เลย นั่นแหละมักน้อยแล้ว มักน้อยเป็นอย่างไร ใจ
มันพอสันโดษ กถาวัตถุ ๑๐ นี่มันเกี่ยวเนื่องกัน สมังคี มักน้อย
สันโดษ วิเวก

ปวิเวกะ สงบดี สงบไม่ได้แปลว่าอยู่นิ่งๆ สงบคือกิเลสมันไม่ขึ้น
สงบนี้คือใจมันหยุด กิเลสไม่เกิด ไม่ติดดินในกิเลส แต่จิตนิ่ง
ใหม่ นิ่ง, จิตคิดใหม่ คิด, คิดได้เร็ว รับรู้ได้มาก ประสิทธิภาพ
ของจิตเต็มที่แล้ว รู้แจ้ง รู้รอบ รู้จริง รู้ลึก รู้กว้าง รู้อย่างรวดเร็ว
ว่องไว มีปฏิภาณชาญฉลาดเร็วยิ่ง กิเลสก็ไม่เกิด มันซ่อนแข็ง
อยู่อย่างนี้ จิตที่ทำงานเป็นปกติมนุษย์เลย ตื่น ผู้รู้ผู้ตื่น ผู้รู้โลก
เป็นพหูสูต ฉลาดเฉลียว แต่จิตนิ่ง จิตสงบ จิตวิเวก จิตเป็นอุป
วิเวก คือไม่มีกิเลสเกิด องค์ประชุมของจิตสงบ ราบรื่นดี กาย
วิเวก จิตวิเวก อุปวิเวก ครบวิเวก ๓ ไม่ได้หมายความว่า วัตถุ
วิเวก เสนาสนวิเวก ไปอยู่ที่เงียบๆ ไปอยู่ที่สงบ แล้วก็หลับหู
หลับตา อยู่นิ่งๆ ไม่ใช่จิตสงบ ใจพอ มักน้อย อสังสัคคะ ไม่คลุก
คลีเกี่ยวข้องกับกิเลส ไม่ดูไม่สัมผัสกับกิเลส เกี่ยวข้องกับคนมี
กิเลส แต่ไม่เกี่ยวไม่เกาะกับกิเลส ของบุคคลที่เขา มีกิเลส หรือ
กิเลสของบุคคลอื่นๆ หรือไม่ช่วยทำให้เกิดกิเลส ท่านก็สะอาด
บริสุทธิ์ อสังสัคคะไม่เกี่ยว กิเลสไม่เกี่ยว จิตของท่านไม่เกี่ยว
แต่ท่านเที่ยวสัมพันธสังวร ช่วยเหลือเกื้อกูลได้ ได้อย่างเก่ง

ด้วยอสังสัคคะ

เพราะฉะนั้น คำว่าไม่คลุกคลีเกี่ยวของนี้ มันลึกซึ้งมาก ไม่ใช่ไม่
คลุกคลีเกี่ยวของ หันไปคลุกคลีเกี่ยวของอะไรเลย อย่างนี้ง่าย
ธรรมชาติของพระพุทธเจ้า มันลึกซึ้ง เห็นตามได้ยาก รู้ตามได้ยาก
ถ้าเรื่องง่ายๆ อย่างนี้ ไม่ต้องมีพระพุทธเจ้าตรัสรู้หรอก ไม่คลุก
คลีเกี่ยวของนะ ใครไม่เข้าใจเหวอ อย่างนี้ไม่ต้องไปอาศัย
พระพุทธเจ้าสอน อย่างนี้ใครๆก็สอนได้ ถ้าเขาสอนมาก่อน
พระพุทธเจ้า ไม่ต้องคลุกคลี เกี่ยวของกับอะไรนัก ปลีกเดียว
ไปเลย อยู่กับโน่น ป่าเขาถ้ำโดดเดี่ยว ไม่ต้องคลุกคลีกับใคร ไม่
ต้องวุ่นวายอะไร โลกเขาก็อยู่กับโลกของเขา เขาก็อยู่ของเรา
ชุดอยู่ได้ยิ่งดี ใครก็เข้าใจอย่างนี้ ไม่ต้องอาศัยพระพุทธเจ้า
สอนหรอก และเขาก็สอนมาก่อนด้วย ถ้าทั้งหลายแหล่ หันไป
อยู่ภูเขาคิณพินิต เยอะแยะ ต่างคนต่างมุดอยู่ ของใครของมัน
มากมาย ไม่ต้องอาศัยความรู้ ระดับชั้นชั้น ลึกซึ้งยาก ไม่ใช่
ง่าย บอกแล้ว ทุรุโพนธ ทุททัสสา เห็นตามได้ยาก รู้ตามได้
ยาก เดาไม่ออก ถ้าไม่เป็นจริง ไม่มีจริงนี่ไม่เชื่อ ไม่เชื่อ ไม่ได้

จริงเป็นจริง ในสภาวะ ที่ลึกซึ้งอย่างนี้ไม่เชื่อ ไม่ใช่ของง่ายๆ
อสังสัคคะ วิริยารัมภะ ปรรวณความเพียร เป็นคน
ขยันหมั่นเพียรอยู่ เห็นได้เลย ส่อถึงความเพียร ส่อถึงความ
ขยัน ไม่ใช่เอาแต่นั่งเฉย คุณตาย ใครจะเป็นจะตาย ฉันว่างแล้ว
ใครจะเป็นจะตาย ฉันไม่เกี่ยว เกี่ยวไปเดี๋ยวผิด ที่ท่านสอนที่
คลุกคลีไปเกี่ยวข้อง ฉันก็ไม่เกี่ยว ง่ายๆแบบนี้ละ โอ้โฮมันไม่ใช่
ของพระพุทธเจ้า ได้ยินใหม่ว่าไม่ใช่ มันไม่ใช่

ท่านเป็นผู้ที่มีความเพียรเห็นได้ชัด ขยันสร้างสรรอยู่ ธรรมใด
วินัยใด เป็นไปเพื่อความไม่ขยัน ธรรมนั้นวินัยนั้น ไม่ใช่ของเรา
ตถาคต มีศีลกถาวัตถุข้อที่ ๖, มีสมาธิ ข้อที่ ๗, มีปัญญาข้อที่
๘, มีวิมุตติ ข้อที่ ๙, มีวิมุตติญาณทัสสนะ ข้อที่ ๑๐ กถาวัตถุทั้ง
๑๐ ข้อนี้สมังคี เพราะเรามีศีล มีศีลอย่างไร แปลศีลว่าปกติ
ปกติคนดื่มเหล้า ไหมหมอนี้มันดื่มเหล้าเป็นปกติ มีศีลแล้วหรือ
ศีลท่านก็บอกว่า อย่าดื่มเหล้า คุณก็ต้องมาเลิกดื่มเหล้า จน
คุณเป็นปกติ ปกติถึงกายวาจา ปกติถึงใจ ใจเป็นปกติเลย ไม่
ต้องฝืด ต้องฝืน ไม่ต้องลำบากลำบาก เป็นเรื่องว่างเป็นง่าย เป็น

เรื่องเลิखाด จิตไม่หลงไหลอาวรณ์ ไม่ติดไม่ยึด ไม่เสพ ไม่
อยาก เหล้าไม่อยาก จิตเป็นปกติ กายวาจาก็ไม่ต้องไปเอามา
ดื่ม ไม่ต้องดื่มเหล้า อย่างนี้เป็นต้น นี่จึงจะเรียกว่า เป็นผู้มีศีลที่
ปฏิบัติประพฤติแล้ว ด้วยกายวาจาใจ บริสุทธิ์สะอาด จนเป็น
ปกติ

เพราะฉะนั้น ไปแปลว่าปกติคือๆ ซื่อบื้ออะไรอย่างนี้ มันไม่ใช่
ปกติที่เขาหมาย ความหมายแค่ปกติอย่างนี้ อาตมาก็เห็นว่า
เขายังไม่เข้าใจกัน ต้องปรับเปลี่ยน ให้มาเป็นปกติ สอดคล้องที่
พระพุทธเจ้า ท่านหมายความว่า ต้องเป็นผู้ที่บริสุทธิ์ สะอาดอย่างนี้
มา เมื่อบริสุทธิ์สะอาด จนเป็นธรรมดา จนเป็นปกติ จนเป็น
สามัญแล้ว เป็นเรื่องที่ไม่ลำบากแล้ว แต่เป็นวิสามัญ จาก
ปุถุชน วิสามัญจากคนส่วนมาก ส่วนใหญ่ แต่เป็นสามัญ เป็น
ธรรมดาแล้ว เป็นของง่าย เป็นอัตโนมัติด้วย เป็นตถตา เป็น
เช่นนั้น จนกระทั่งเป็นเองเลย เป็นปกติ เป็นเอง เป็นในตัว เป็น
โดยไม่ต้องไปบังคับ ไม่ต้องไปศึกษาอีก ไม่ต้องไปสำรวจ ไม่
ต้องไปสังวร มันก็เป็นอย่างนั้นของมันเอง เรียกว่า ตถตา

เพราะบริสุทธิ์แล้ว เป็นปกติแล้ว สะอาดแล้ว จึงเรียกว่า เป็นผู้มี
ศีล อันอเสขศีล ศีลอันไม่ต้องศึกษาอีก อเสขะศีลอันไม่ต้อง
ประพฤติกอีก ศีลอันไม่ต้องไปอบรมเรียนรู้อีกแล้ว เพราะจบแล้ว
เสร็จแล้ว สมบูรณ์แล้ว เป็นอย่างนั้นเองแล้ว ตถตาแล้ว กิเลสก็
สูญญตาแล้ว ตัวตนของกิเลสก็หมดแล้ว อนัตตาแล้ว วิมุตติแล้ว
นิพพานแล้ว

ยกตัวอย่างเรื่องเหล่า ก็เรื่องเหล่านี้เป็นนิพพานแล้ว อนัตตาแล้ว
เป็นตถตาแล้ว สูญญตาแล้ว เรื่องอื่นใดก็แล้วแต่ ถ้าเรายังอ่าน
จิตไม่เป็น อ่านอาการ อ่านอารมณ์ เกี่ยวข้องกับสิ่งอย่างนี้ๆ
แล้วก็เกิดอารมณ์เกิดอาการอยู่ จนมันไม่เกิดจริงๆเลย ญาณ
ของเราเองเลยว่า มันไม่มีกิเลสในเรื่องนี้ ที่เกี่ยวข้องเมื่อไหร่
สัมผัสเมื่อไหร่ จิตของเราก็ไม่มีกิเลส เข้าไปเกี่ยวข้อง ไม่ได้
หมายความว่า อสังสัคคะ คือไม่ต้องเกี่ยวข้องแล้ว หรือเราไม่
ต้องเกี่ยวข้อง ด้วยกายวาจา เกี่ยวข้องกัน สัมผัสสัมพันธ
อย่างไร ได้มีอายตนะ ๖ ตา หู จมูก ลิ้น กาย สัมผัสอยู่ มี
อายตนะนอก อายตนะใน วิญญาน ซึ่งเป็นผัสสะ เมื่อเจอ

ผัสสะแล้ว เกิดเวทนาอย่างไร เมื่อเกิดเวทนาอย่างไร แล้วแยก
วิเคราะห์เวทนา ที่เป็นเคหสิตะ เป็นเนกขัมมะออก ลตเคหสิตะ
จนเป็น เนกขัมมะ จนสูงเป็นอุเบกขา เนกขัมมสิตอุเบกขา จน
จิตว่าง จิตเฉย จิตว่าง จิตปราศจากกิเลสนั้น อ่านอาการของ
จิตออกเลย เหตุปัจจัยอันนี้หมด เราหมดกิเลส เหตุปัจจัยนี้ยัง
อยู่ ต่อให้เหตุปัจจัยอันนี้แรง ยั่วยุ กระแทก

คนบางคน สู้แรงของเหตุที่เป็นเหตุแห่งกิเลส ทำให้เกิดกิเลส
เหตุนี้แรงนะ จัดจ้าน ใสโฮ ถ้าคนมีอินทรีย์พละอ่อน สู้ไม่ได้ แพ้
แต่ผู้ที่หลุดพ้นแล้วนี้ ไม่มีแพ้ ที่อธิบายไปแล้ว เกี่ยวเนื่องกับ
สมาธิแล้ว ที่อธิบายไปแล้ว เกี่ยวเนื่อง กับปัญญาไปแล้ว
ปัญญาคือญาณ ปัญญาหรือญาณ ต้องเห็น ต้องอ่านรู้ รู้ในตัว
เรา รู้ว่าเราเอง เราได้ปฏิบัติประพฤติ เข้าหลักสัมมาอริยมรรค
หรือไม่ ถึงปรมาตถ์หรือไม่ ปรมาตถ์คือ รู้จักจิตเจตสิกของเราเอง
และก็มี ธรรมวิจยสัมโพชฌงค์ รู้ว่าเราวิจยกิเลสออกหรือไม่
อาการของกิเลสเป็นอย่างไร ระวังกิเลส ลตกิเลส ทำให้กิเลส
มันอ่อนแรง จนกระทั่งมันตาย กิเลสยิ่งตาย จิตยิ่งใสสะอาด

จิตยังมีประสิทธิภาพ จิตยังรู้ยิ่งรอบ ยิ่งเร็วยิ่งแรง จิตยิ่งเก่ง
ไม่ใช่จิตยิ่งฝ่อ จิตยังไม่รู้เรื่อง จิตยิ่งโง่ จิตยิ่งทึบ ยิ่งหยุด ไม่ใช่ !

จิตยิ่งแคล่วคล่องๆ จิตเป็นผู้ตื่นเต็ม ประสิทธิภาพของจิต ยิ่ง
วิเศษ แล้วก็จะรู้โลกกว้างเพิ่มขึ้น เป็นโลกวิทู เป็นพหูสูต เป็นผู้
ที่มีความรู้ที่แท้จริง ไม่ใช่ความรู้แต่แค่ปริยัติ แต่แค่ทฤษฎี แต่
แค่ความรู้ความหมาย เป็นเหตุ เป็นผล เป็นตรรก เป็น
ตรรกศาสตร์ ไม่ใช่ ! เป็นการเรียนรู้ความจริงตามความเป็นจริง ของ
จริงที่ปรากฏ ของจริงที่ท่านรู้ของท่าน ได้ของตนเอง นั่นแหละ
รู้ของตนเอง ที่เกิดที่มี ไม่ใช่ไปยืมรู้ของคนอื่น ไม่ใช่ไปนั่ง
หลับตา แล้วก็เพ่งรู้ของคนอื่น ไม่ใช่ ! ต้องรู้ของตนในตน เป็น
สันติภูมิโก ตนเองควรปฏิบัติเอง และได้เอง จนเกิดปัจจัยตั้ง
เวทิตัพโพวิญญูหิ ตนเองเป็นบัณฑิต เวทิตัพโพ ก็คือผู้รู้ หรือ
บัณฑิต วิญญูชน วิญญูหิ ปัจจัยตั้ง ตนของตนรู้ในตน

เพราะฉะนั้น ลักษณะ กถาวัตถุ ๕ อันหลังนี้ ศีล สมาธิ ปัญญา
วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ นี้สัมพันธ์กัน ร้อยเรียงกันไปหมด

ปฏิบัติแล้ว ศีลขัดเกลา กายวาจาใจ

ญาณ ตามรู้ๆ จิตกิเลส วิมุติๆๆ ญาณก็สูงขึ้นมาเป็น
วิมุตติญาณทัสสนะ คือญาณเข้าใจถึงวิราคะ เข้าใจถึงวิมุติ
เข้าใจถึงการละวางคลาย วิราคะ เข้าใจจนกระทั่งถึงจบ วิมุติ
หลุดพ้น มีญาณที่รู้จักวิมุติ คืออย่างนี้ หลุดพ้นแล้ว ดับสนิท
แล้ว กิเลสหมดแล้ว หมดอัตตา หมดอัตนียาของกิเลสแล้ว ไม่มี
ตัวตนของกิเลสแล้ว และเป็นอย่างไร คนๆนี้ก็เป็นผู้ที่ มักน้อย
ได้ ทำไมคนต้องมักน้อย เพราะคนคนนี้ไม่เปลือง คนๆนี้ ไม่
ต้องอาศัยอะไร มาบำเรอตนมาก เพราะฉะนั้น คนเรานี่ อะไรก็
ต้องมาก ที่อยู่นี้ก็ต้องใหญ่ สมบัติอะไรก็ต้องมีมาก ไม่อย่างนั้น
ศักดิ์ศรีขายขี้หน้าเขา มีน้อยไม่ได้หรอก โลกเขาบอกนี่ พวกที่
ประสบผลสำเร็จ ต้องมีมากมาย มีบ้านช่องเรือนชาน ทรัพย์
ศฤงคาร

ที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้ว่า การตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ โดย
การหาแผ่นดิน เป็นเจ้าแผ่นดิน ให้แก่พ่อแม่ ทรัพย์ศฤงคาร ใน

ระดับเป็นเจ้าแผ่นดิน เจ้าแวนแคว้นเลย ก็ยังไม่ใช้การตอบแทน
บุญคุณพ่อแม่เลย ในสูตรนี้ ที่ท่านหมาย หรือการอุ้มชูพ่อแม่
อันนั้น คือทรัพย์ศฤงคาร ในประเด็นของแง่ใคร จะตอบแทน
บุญคุณพ่อแม่ หาทรัพย์ศฤงคาร หาบ้านหาเมือง บ้านช่องเรือน
ฐานแผ่นดินเลย ให้ถึงขนาดหาแผ่นดินให้ ให้เหมือน ให้พ่อแม่
นั้น เป็นพระเจ้าแผ่นดินเลย เป็นแวนแคว้นหนึ่ง ลูกนี้สร้างแวน
แคว้นให้พ่อแม่ ไปปกครองดูแล ไปเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ของ
แวนแคว้นนั้น เรียกว่าใหญ่ นะ หาแวนแคว้นให้ ก็ยังไม่เชื่อว่า
ตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ ไม่ใช่เรื่องหาทรัพย์ศฤงคาร

เลี้ยงดูอุ้มชูพ่อแม่ เลยไปเอามาไว้บนบ่า บ่าซ้าย บ่าขวา เลี้ยง
ขนาดไหน ท่านสมมุติให้หน้าใจเลย ท่านสมมุติให้ถึงขั้นเลย
ต่อให้ดูแล ไม่ให้คลาดสายตา ไม่ใช่ว่า ไม่คลาดสายตาเท่านั้น
แบกไว้บ่าขวาบ่าซ้ายนี้ จะคลาดสายตาอะไร ขี้รดเยี่ยวรด ดูแล
ประคบประหงมกันขนาดนั้น นี่เป็นประเด็น อีกประเด็นหนึ่ง
ทรัพย์ศฤงคาร เอาใจใส่ดูแล กตัญญูกตเวที แบกเลี้ยงดู
เจ็บป่วยได้ไข้ จะไม่คลาดเลย จนกระทั่ง ขี้รดเยี่ยวรดอยู่อย่างนี้

แหมเป็นคนที่มีบุญญา สดุดยอดสูงส่ง ก็ยออด ที่จริงก็ไม่ได้
หมายความว่า ไม่ได้หาทรัพย์ ให้พ่อแม่ ไม่ใช่ ! ต้องหาให้
เหมือนกัน คุณแลอุ้มชู จะประคบประหงมท่าน ควรจะเช็ดขี้เช็ด
เยี่ยว ควรจะช่วยเหลือเกื้อกูลอย่างไร ก็ต้องทำอยู่ดี นั่นแหละ
แต่ขนาดอย่างนั้นๆ ท่านสมมุติถึงขนาด แบกเอาไว้บ่าซ้ายบ่า
ขวาเลย ก็ยังไม่ชื่อว่า ทดแทนบุญคุณ ที่วิเศษๆนั้น จะต้องให้
พ่อแม่ นั้น ได้รับอริยทรัพย์ ศรัทธา ศีล จาคะ ปัญญา ให้พ่อแม่
มีศรัทธาในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อย่างแท้จริง ศรัทธา
ไม่ใช่เรื่องมง่าย อย่างทุกวันนี้ ศรัทธาพระพุทธ ก็ไม่รู้พระพุทธ
คืออะไร เดียวนี้พระพุทธ ก็บานออกไป เป็นพระเครื่องกันเยอะ
ล่ากันซื้อกันขายกัน ทำแจกทำอะไรกัน ไม่แจกธรรมดาหรือ
ขายตั้งราคา ถ้าเจ้าไหน ปัมออกมาราคาสูง นั่นแหละวิเศษ
พระพุทธก็ไม่พอแล้ว เดียวนี้ปัมพระสงฆ์เลย อีกหน่อยก็จะปัม
พระสงฆ์นั่นแหละ มากกว่าพระพุทธอีก ทุกวันนี้ยังปัม พระ
พุทธอยู่บ้าง พระสงฆ์อยู่บ้าง ใหญ่กันเหลือเกิน วิเศษวิโส
เหลือเกิน ไม่ได้เข้าใจว่า พระพุทธคืออะไร พระสงฆ์คืออะไร งาม
ยากกันไปหมด

ถ้าให้พ่อแม่ได้ศรัทธา ได้มีปัญญาเข้าใจ ในพระพุทธ ในพระ
ธรรม ในพระสงฆ์ และศรัทธา ถูกระพุทธ ถูกระธรรม
พระสงฆ์ก็ถูกระอริยสงฆ์ ศรัทธาจริงๆ ศรัทธาอย่างมีปัญญา
เมื่อศรัทธาแล้วก็จะมามีศีล ศรัทธาแล้วก็จะมาประพฤติศีล ก็
เมื่อศรัทธาพระสงฆ์ ก็ถูกระอริยสงฆ์ อริยสงฆ์ก็จะสอน ให้
ประพฤติศีลถูกต้อง

เมื่อประพฤติศีลได้ ก็จะต้องเกิดอวิปปฏิสาร เมื่อประพฤติศีล
แล้ว ก็จะเกิดพหุสสุต เมื่อประพฤติศีลแล้ว ก็จะเกิดปีติ จะเกิด
ปราโมทย์ อวิปปฏิสาร เกิดปราโมทย์ ปีติ ปัสสัทธิ สุข รูปสม
สุข และเกิดสมาธิ เป็นสัมมาสมาธิ

ในพระสูตรตรัสไว้ว่า สัมมาสมาธิเกิด สัมมาสมาธิไม่ใช่สมาธิ
ธรรมดา ศีลจะเกิดนี่แหละ ก็คือปฏิบัติศีล จะเกิดจิต มาเรื่อยๆ
เกิดจิตมาจนกระทั่งถึงสมาธินี้ ปฏิบัติศีลนะ ศีลก็จะทำให้เกิด
สมาธิ แล้วสุดท้าย มาเป็นปัญญานะ เกิดชัดเจนอย่างนี้ ถ้าพ่อแม่
เกิดศรัทธา ในพระพุทธพระธรรมพระสงฆ์ แล้วก็ได้คบอริย

สงฆ์ ได้มาฟังธรรมถูกทาง เป็นสัมมาทิฐิ ประพฤติปฏิบัติ
ไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา ถูกทางก็จะเกิดจาคะ ศีลจะทำให้
เกิดการจาคะนะ เกิดการลดความโลภ ความโกรธ ความหลงนี้
แหละ เกิดจิต อวิปปฏิสาร เพราะว่า ไม่ติดไม่ยึด ไม่หลงไม่ไหล
ไม่หวงไม่เหน็บ ไม่โลภไม่โกรธ เมื่อไม่โลภ จิตใจก็ผ่องแผ้ว จิตใจ
ก็เบิกบาน ร่าเริงดี จิตใจก็เจริญนะ จะพ้นความวิปปฏิสาร พ้น
การกังวลเดือดร้อนวุ่นวาย วิปปฏิสาร อวิปปฏิสาร ก็คือ ลด
ความกังวลวุ่นวายเดือดร้อน พ้นความเดือดร้อนมาเรื่อยๆ
ศรัทธา ศีล จาคะ เกิดจริงๆ ปัญญาตัวที่ ๔ ก็เกิดปัญญาที่
จริง ปัญหานี้ลึกซึ้งมาก ไม่ใช่ความเฉลียวฉลาดแบบโลกเลย
ขอยืนยัน ตั้งเท่าไร เขาก็ไม่เชื่อ

อากัฏฐกัตถ์อย่างมาสองคำ ปัญญาหนึ่ง เศรษฐีหนึ่ง สองคำ
นี้ เศรษฐีไม่ได้หมายถึงคนร่ำรวย เศรษฐีนี้ หมายถึง คนจน พุด
อย่างนี้ใครจะเชื่อ โลกไหนเขาจะเชื่ออาตมา เศรษฐีไม่ได้
หมายถึงคนร่ำรวย แต่เขาแปล ร่ำรวย พจนานุกรมบาลี แปลว่า
ร่ำรวยเลย เศรษฐีทั้งๆที่มาจากรากศัพท์ เสฏฐะ เสฏฐิ อะไร

พวกนี้ แปลว่า ผู้ประเสริฐ เป็นผู้ที่ละได้ จาคะได้ ก็จาคะ
เสียสละออกไป มันจะไปเหลืออะไรมาเป็นคนร่ำรวย มาเป็น
กระฎุมพี กระฎุมพีแปลว่า เป็นผู้ร่ำรวย มันจะไปมั่งมีอะไร

เพราะฉะนั้น ความจริงพวกนี้ แม้เราไม่มั่งมีร่ำรวย แต่เรา
ก็วิปัสสนา ไม่กังวล ไม่เดือดร้อน เพราะเรามีศีล พึงศีลของเรา
ได้ เชื้อใหม่ (เชื้อคะ) พิสูจน์ได้จริงๆ หลายเหลี่ยมหลายนมุม
อาตมาพยายามที่จะอธิบาย ให้รอบถ้วน ชอนไชให้เห็นชัด ให้
ครบ ยิ่งปฏิบัติ มันจะยิ่งสอดคล้องกันไปหมด เมื่อจาคะแล้ว
จะไปหาความร่ำรวยอะไร แต่ร่ำรวยเราก็ไม่มีปัญหา เพราะ
จาคะมันก็ไม่รวย เมื่อจาคะแล้วศีลก็ยิ่งดีขึ้น เพราะแสดงความ
ไม่โลภ ศีลก็คือความไม่โลภ ถ้าปฏิบัติศีล ได้บรรลุเป็น
ผลสำเร็จในศีล ก็ไม่โลภ ก็ไม่ต้องสะสม ไม่ต้องกอบโกย ไม่
ต้องห่วงแหน แล้วอยู่ได้ไหม อยู่ได้ เบิกบานร่าเริงด้วย อยู่ได้
อย่างมั่นใจด้วย

ขนาดกลุ่มเรานี้อะไกละเล็กๆนี่ อาตมาว่ายังเล็กๆนะ หรือใครว่า

ใหญ่แล้ว อโศกเรานี้ ใครว่าใหญ่แล้วมีไหม ยังเล็กๆอยู่ กระຈิบ
เดียว เทียบกับคนทั้งโลกนี้ด้วย โอ้โฮ ฐลิละลอง นี่คนอย่างชาว
อโศกนี้ กลุ่มนิดเดียว จริง มั่นใจหรือ จะอยู่ไปได้หรือ

ที่อาตมาหยิบเอามาอธิบาย มายืนยันนี้ ยืนยันกับจิตใจของแต่ละ
คน ของพวกคุณนี้แหละ คุณจริงแค่ไหน คุณมีปัญญาแค่ไหน
ไหน ต้องมีปัญญาด้วยนะ ไม่ใช่่งมง่าย ฟังอาตมาพูด ต้อง
เข้าใจ ต้องเห็นญาณ ต้องเห็นของจริง ตามความเป็นจริง ไม่ใช่
เข้าใจเฉยๆนะ คือปัญญาไม่ใช่่งนะ เห็นของจริงตามความเป็น
จริง ว่าใจเรานี้สะอาดขึ้น หรือใจเรานี้ลดน้อยลงแล้ว ว่าโลก
อย่างนี้ อยู่อย่างนี้ มักน้อยขนาดนี้ สันโดษอย่างนี้ อาตมาไม่
แกล้งนะ พาคุณไปอย่างนี้ คุณจะเป็่นฆราวาส หมดเนื้อหมด
ตัวเลยยิ่งดี ใครรู้ตัวแล้วว่า ตายละหว่า รีบวิ่งหนีนะ เอ้า จริง
ไม่ได้พูดเล่น แต่ถ้าใครจะเอา ก็มาปากเพียร ที่อาตมาพูดนี้ ก็
ไม่ได้ไปยุแหย่ ให้พวกคุณไปถึงกับ เทกระบะทิ้ง โอ้ ไม่เอาแล้ว
เอาซิ กล้าก็ทำซิ ถ้ากล้า แต่อาตมาก็ไม่ยุแหย่ ให้งมง่ายอย่าง
นั้น ก็ต้องไปพิสูจน์จริงๆเลย ไปเรียนรู้ไปกับหมู่กลุ่มนี้ เรามี

ความดีกับหมู่กับกลุ่ม หมู่กลุ่มจะเหม็นหน้าเราไหม ถ้าคุณอยู่
กับหมู่กับกลุ่ม หมู่กลุ่มเหม็นหน้าคุณนี่นะ หรืออย่าว่าแต่หมู่
กลุ่มเหม็นหน้าเลย คุณเองนั่นแหละหยิ่งผยอง ข้าไม่เอาแล้ว
กับหมู่กลุ่มนี้ อย่างนั้น ไม่มีปัญหาเลย เพราะคุณสมัครใจของ
คุณเอง ว่าคุณไม่เอากับหมู่กลุ่มนี้ ไม่เห็นจะเป็นอะไรละ เพราะ
คุณเอาไม่ได้ เพราะหมู่กลุ่มนี้ ไปอยู่กะเขาแล้ว คนนั้นก็ตีก็
เตียนเราคือ คนที่มีอัตตamaanะมากๆนี่ไง ประเด็นนี้ อาตมาก็
ไม่รู้จะพูด อย่างไหนะ อยู่กับหมู่นี้ อยู่ไปๆ คนนี้ตีมัน คนนี้ห้าม
กัน ไม่ให้เราทำอย่างนี้บ้าง ไม่พอใจ ไม่พอใจแล้ว ฉลาดเจโก
นะ นี่เราปรารถนาดีกันนี้ นี่เป็นพระนี้ เราก็คจะช่วยนะนี้ เราจะ
ช่วยศาสนานะ และไม่ให้เราทำ อย่างนี้ คือมั่นใจว่าตัวเองถูก
มั่นใจว่าตัวเองดี แล้วไปมองคนอื่นเขาผิด เมื่อมองผิด และ
ตัวเองก็ไปโกรธเขา และไม่รู้ตัวเองว่า ตัวเองโกรธเขานะ ตัวเอง
ไม่เอาแล้วคนนี้ เพราะอะไรละ อะไรละ แล้วก็มองเขาว่าต่ำ
มองเขาว่าผิด ตัวเองหยิ่งผยอง อยู่อย่างนั้นนะ เสร็จแล้วหัน
เข้าบอก ฉันจะไปสร้างศาสนาพุทธ ที่อื่นดีกว่า เราปรารถนาดี
พวกนี้ไม่มีปัญญารับหรอก ปล่อยให้โพธิรักษ์ งามายอยู่กับคน

พวกนี้ไป ก็แล้วกัน ฉันจะออกไปข้างนอก ไปอยู่กับคน ไปสร้างศาสนาที่อื่น คนเดียวก็ได้วะ พุดเหมือนอย่างกับ อาจารย์สุณีย์ซะเลย อาจารย์สุณีย์สินธุเตชะ แกพุดวะไว้อย่างแท้จริง ผู้หญิงคนนี้พุด ยกให้แกเลย แกพุดเก่งจริงๆ เรายังพุดเก่งไม่เท่าแก แกพุด ฟังดูดีเหมือนกันนะ ถึงไม่หยาบ แต่ก็ฟังมันๆ คั่นๆดี ก็คิดจะแยกไป

อาตมาก็ว่า โอ อาตมาก็ถามไม่รู้ก็ที กลุ่มไหนจะดีกว่ากลุ่มนี้ พุดแล้วก็เหมือนยกตัวยกตน หลงตัวหลงตน เหมือนกัน แต่อาตมาถามพวกเรานี้แหละ อาตมาไม่กล้าไปถามข้างนอกเขาหรอก เดี่ยวจะเอาแบบ ก็ถาม พวกคุณนี่แหละ คุณเชื่อไหมละว่ากลุ่มนี้ดี เชื่อ พอตอบก็ว่าเชื่อ ก็ไม่มีกลุ่มไหนดี ไม่ดีก็จะไปอยู่คนเดียว ก็เอ็ง อึดตามานะ มันใหญ่ถึงขนาดนี้นะ อาตมาก็ชี้ๆให้ฟัง ทำไมคุณไม่มองตน ถ้าคนไหน เขาไม่รับที่เราเสนอ เราก็มองว่า ควรจะปรับตัวอย่างไร ไม่ใช่ไปหยิ่งผยองอยู่ว่า ฉันสร้างศาสนานะ ฉันจะช่วยพวกคุณนี่แหละ เปลี่ยนแปลงไปอย่างนี้ คุณจะทำอย่างนี้ เป็นฆราวาสนะ จะให้พระ

เปลี่ยนแปลง ไปตามตัวเอง ทำที่ตัวเองคิดนะ โอ้โฮ เขาไม่รู้ตัว
ว่าใหญ่นะ ไม่รู้ตัวเองว่าใหญ่ อาตมาก็ไม่รู้จะช่วยอย่างไร
อาตมาก็จนปัญญาจริงๆ เหนื่อยๆ เสรีก็เศร้าหมองงุดจิด อยู่
ในภพของตัวเองคนนั้น ก็พึ่งไม่ได้แล้ว ฉันก็ช่วยไม่ได้แล้วด้วย
คือพึ่งไม่ได้ พึ่งไม่ได้หมายความว่า องค์นี้ประโลมใจตัวเองนี่
จริงๆ ไม่ใช่พึ่งไม่ได้ ฉันจะสอนท่านขัดใจฉัน ฉันนะถูกนะ อย่า
มาขัดใจฉัน ฉันนะถูก เพราะท่านนะไม่ดี ฉันก็ให้ท่านดี ฉันช่วย
ศาสนานะ ฟังดีๆนะ ท่านนะไม่ถูก ฉันนะถูก และฉันจะให้ท่าน
แก้ไข ท่านไม่แก้ไข ท่านมาเล่นงานฉันเรื่อยเลย ท่านนะไม่
แก้ไข มาเล่นงานฉันเรื่อยเลย ฉันจะช่วยสร้างศาสนา ท่าน
บอกพร่อง ท่านต้องแก้ไข ตามที่ฉันเห็นฉันว่านี่นะ ท่านอย่ามา
เถียงฉันสิ คนนี้เขาไม่รู้ตัวอย่างนี้ อาตมาก็โอ้โฮ อาตมา
เมื่อไหร่จะเก่ง ที่จะพูดให้เขารู้ตัว มันซับซ้อนอย่างนี้ อาตมาก็
สงสัยจริงๆ อาตมาพูดสงสัย อาตมาก็ไม่รู้ จะทำอย่างไร
อึดตามานะ มันซับซ้อนอย่างนี้

ก็ขอสรุปว่า คนๆนี้ควรทำอย่างไร คนๆนี้ควรมองตนแก้ไขตน

ต้องแก้ไขให้ได้ คือแก้ไขตัวเอง ต้องทำให้ได้ แก้ไขตัวเอง ท่าน
องค์นั้น ท่านจะเป็นอย่างไร ก็ช่างท่านเถอะ ท่านจะชั่วมันก็ชั่ว
ของท่าน ตัวเราเองควรจะแก้ไข อย่งไรนะ จะลดตัวเอง
อย่างไร จะเปลี่ยนแปลงตัวเองอย่างไร แล้วก็ประธาน สมาน
คน ที่ท่านไม่ดีนี่แหละ เพราะเป็นมิตรดีสหายดี สังคม
สิ่งแวดล้อมดีในหมู่นี้แล้ว ปฏิเสธไม่ได้แล้ว หมู่นี้ดีที่สุด แล้วก็
ประธาน กับหมู่นี้ให้ได้ นั่นคือผลดีของเรา

แต่ตราบใด ที่เราเองยังไม่หมดหมอง เราเองก็อึดอัด เราเองก็
ว่าเหว เราเองก็คนนี้ก็พึ่งไม่ได้ คนโน้นก็พึ่งไม่ได้ หรือคนนี้กู
ช่วยเขาไม่ได้ใหญ่ แต่ไม่รู้ว่าจะใหญ่ อาตมาก็ไม่รู้จะพูดอย่างไร
เลย โอ้โฮ สุดท้ายจะอธิบาย และก็นึกว่า ตัวเองฉลาดๆนะ อ่าน
พระไตรปิฎกอ่านตำรา อ่านอะไรก็รู้หมดเลย เข้าใจ เสร็จแล้ว ก็
เอามาสอนใครต่อใคร และก็เอามาทำ อาตมาก็ไม่รู้จะทำ
อย่างไร ช่วยแก้ไขคนนั้นคนนี้ ช่วยคนโน้นคนนี้มากมาย นึกว่า
ตัวเองแน่ แต่เสร็จแล้ว ก็ไม่รู้จะตามมานะของตนเอง ไม่วางใจ
เสียให้สบาย เออท่านไม่ดี หรือท่านดี ก็มีหน้าที่อยู่แล้ว อย่าง

น้อยก็มีอาตมา ช่วยดูแลอยู่แล้ว หรือว่าพี่ๆน้องๆ เป็นสมณะ
เป็นคนโน้น คนอื่น คนไหน เขาก็ดูแลอยู่แล้ว ก็เราเอง ท่านก็ไม่
เชื่อเราแล้วนะ ก็ท่านไม่ได้เชื่อเราเพราะใหญ่ ถ้าท่านเชื่อเรา
ท่านก็ไม่ใหญ่นะซี ก็ท่านไม่เชื่อเรานะ

เพราะฉะนั้น ลองเชื่อดูเถอะ เราไม่ใหญ่จริงก็ดูที่เรา แก้วไขที่เรา
ปรับปรุงที่เรา และเราก็ไม่ต้องไปหมั่นหมอง เราไม่ต้องไป
เสียใจ นี่ก็คือการลดอัตตา ถ้าไม่อย่างนั้น เราก็หมั่นน้อยตัว
หนึ่ง เดียวนี้ไม่ใช่หมั่นน้อยแล้ว เดียวเป็นหมาใหญ่แล้ว หมาตัว
นี้พูดกันถึงนานแล้ว เสียใจ น้อยใจ ว่าเหว อยู่อย่างนี้ โดดเดี่ยว
เหลือเกิน ฟังใครก็ได้ จะพูดกับใครก็ได้ เชื่อกู ไม่รู้กูมันใหญ่
ขนาดไหน แล้วก็พอไม่มีทาง ไม่เอาแล้ว งานก็ไม่อยากทำ อยู่
กับใครก็ได้ หนีจากหมู่นี้ดีกว่า อาตมาก็ขออนถามอีก และหมู
ไหนดีกว่านี้ ไม่มีหมูไหนดีกว่านี้ อยู่คนเดียวก็ได้ใช้ไหม เพราะ
อัตรามันใหญ่ขนาดไหน ไปอยู่คนเดียวก็ได้ ไปอละวาดกับคน
อื่นก็ได้ คนอื่นก็ชูอกให้กูนี้หว่า เห็นไหมว่ามันไม่ยอมลดอัตตา
มานะ เจอใครๆรับเอาที่อธิบายตัวนี้นะ เจอใครๆ ก็รับเอา ยังมี

อยู่เยอะ ในหมู่เรา^{นี้} มากบ้างน้อยบ้างแล้วแต่

วันนี้ต้องการเปิดเผยตัว^{นี้} มาชุมนุม^{นี้} ต้องการเปิดเผยอัตตา
มานะตัว^{นี้} ผู้ที่ได้ฐานะ^{นี้} นี้จะช่อน แล้วจะไม่รู้ตัวง่าย ฆราวาสจะ
รู้ตัวได้ง่ายกว่า

ผู้ที่ได้ฐานะสมณะ^{แล้ว}นี้ จะช่วยหน่อย เอ้าจริง เพราะผู้ที่
ตกเตือนจะว่า^{นี้} น้อย และคนเขายกให้ ว่าเราใหญ่แล้ว ก็เลย
ค่อยบรรเทา ภูก็ใหญ่จริง เขาก็กราบภูทุกวัน ไหว้ภูทุกวัน
เคารพ พุดอะไรหน่อย เขายอมให้ตามสมมุติ ตามฐานะที่ได้
เป็นสมณะ^{แล้ว} เพราะฉะนั้น จะไม่ค่อยขัด ก็ขอเตือนสมณะ^{ที่ดี}
นักบวช^{ที่ดี} สิกขมาต^{ก็}ตามขอเตือน^{นะ} ประเดี๋ยวจะหาว่า
อาตมา^{ให้}แต่ฆราวาส ลำเอียง ตอน^{นี้}ให้สมณะ^{ให้}นักบวช^{ให้}
สิกขมาตุ^{ให้}สมณทูต^{ทดสอบ}ด้วย พอได้ฐานะ^{มา}แล้ว^{นี้} มัน^{เป็น}สิ่งที่
เป็นทั้งสองคม ดิอย่างหนึ่งแต่ก็ร้ายอย่างหนึ่ง ถ้าเราไม่ทัน^{มัน}
นะ เพราะมัน^{ก็ได้}บำเรอ^{อัตตามานะ}อยู่บ้าง แต่เป็นฆราวาส^{นี้}
เขาไม่ค่อยบำเรอ^{อัตตามานะ}เท่าไร โดยเฉพาะสมณะ และ

สมณะยังไม่ยอมเลย คิดดูซิ ฆราวาสหันกลับไปหาฆราวาสอีก
สมณะยังไม่ยอมเลย และมันจะไปขนาดไหนนะ เพราะฉะนั้น
ในหมู่พวกกันเองก็เถอะ

เพราะฉะนั้น ขนาดสมณะยังไม่ยอม แล้วฆราวาสด้วยกันหรือ
ฮือ ถึงไม่มีหมู่ ถึงไม่มีเพื่อนใจ เพราะมันใหญ่คับบ้านคับเมือง
แต่ดูเผินๆเหมือนมีเพื่อนนะ ก็พูดได้คบหาได้ แต่ลึกๆแล้วไม่ได้
ถ้าเป็นธรรมะ ถ้าเป็นเรื่องนั้น เรื่องนี้ เป็นอะไรสำคัญ ไม่ได้ แต่
บอกแบ่งกินแบ่งใช้ แบ่งโน่นแบ่งนี้อยู่ เอ้า โอภาปราศรัยอะไรกัน
ธรรมดา สามัญตามโลกๆนี่นะ เนื่อถูกได้อะไรได้ ไม่มีปัญหา
หรอก แต่ถ้าเรื่องธรรมะแล้ว อย่าเขี้ยวนะ ในแง่เชิงให้เรื่องของ
ศักดิ์ศรี ในเรื่องอะไรพวกนี้แล้ว ชำนี้แหละใหญ่ ชำนี้แหละจะ
สร้างศาสนา ถ้าไม่มีข้าสักคนนี่ฮิ แต่ก็ไม่ถึงขนาดนี้กันอย่างนั้น
หรอก ไม่นึกขนาดนั้น เพราะจริงๆ ยังรู้ตัวอยู่เหมือนกัน มันมี
ข้อเชิง อยู่ในใจเหมือนกัน รู้เหมือนกันว่า อยู่ในใจนั้นแหละ
แต่มันก็รู้ เหมือนคนเมา ไอบทจะบ้าขึ้นมาก็บ้า พอคลายบาก็
ค่อยยังชั่วไปหน่อย ไม่นานนักบ้าใหม่ โธ่ บ้าไม่รู้แล้ว อาตมา

จะทำยังไง มันก็เมื่อยนะ จริงๆ แหมm อย่าหลายคนเลยนะ คน
อาการอย่างนี้ คนเดียว ก็แสนเหนื่อยแล้ว หลายคน อาตมาจะ
เหนื่อยแค่ไหน ขออายุยืนๆหน่อยเถอะ นี่ก็เป็นนัยที่อาตมา
บรรยาย ลีลาของอาตมาบรรยาย ให้คุณฟังแหละนะ โดนใครๆ
ก็รับให้เต็มลำเถอะ ใครรู้สึกว่ ด่าเราคนเดียว ใครรู้สึกอย่างนี้
บ้างไหม โอ ด่าเอาเราคนเดียว คือมันก็มีมุมนะว่ เรายี่รัก
ศาสนา เรายี่รักศาสนา เรายี่มาทางนี้ เรายี่จะช่วยศาสนานะ เรายี่
พยายามศึกษา เรายี่รู้มาก ไม่ใช่เหนื่อยเหมือนกัน ยี่งรู้นะ แต่มัน
ไม่รู้อัตตามานะของตัวเอง เห็นใหม่ว่มันลึก อัตตามานะนี้ มัน
ลึกๆ มันลึกซึ้ง และมันก็ลึกซึ้งด้วย คนอื่นเห็นหมด แต่ตัวเอง
ไม่เห็นๆ มันน่าสมเพชเวทนานะ อาตมาก็ไม่รู้จะทำอย่างไร เอ้า
ก็ช่วยกันไป อาตมาก็ต้องตัวเอง ตัวเองไม่เก่งกว่านี้ แหมm อยาก
เก่งกว่านี้นะ มันไม่เก่งกว่านี้ มันก็ได้เท่านี้ ช่วยกันไป ยังมีอีก
มาก ในเรื่องของอัตตามานะที่ฟังเรียนรู้ เยะอะจริงๆ ภวตัณหา
ภวตัณหานี้ คือ อัตตามานะ

ในเรื่องกามตัณหา ว่เรื่องของกามตัณหาๆ ก็เรื่องของกามภพ

ภวตัณหากิภวภพ มั่นซื่อแข็ง มากมายก่ายกอง เรื่องภวตัณหา
นี้ ในศาสนาพุทธศาสนา ไม่รู้จักภวตัณหา นอกจากไม่รู้จัก
ภวตัณหาแล้ว ติดภวตัณหา หลงภวตัณหา พวกฤาษีนี้ ทั้งฤาษี
กรุงทั้งฤาษีป่า ฤาษีป่าไม่รู้เรื่องเลย นั่งอยู่ในภพไปๆ แล้วก็
ศึกษาให้มันหยุด ให้มันนิ่งสงบ หลับตาแล้วก็อยู่อย่างนั้น
จนกระทั่งสุดท้าย มันจะทิ้งโลกหมดเลย ไม่เอาแล้วโลกนี้ มัน
ทุกข์มันยากมันร้อน มันอยู่ภพนี้สบาย ก็ยิ่งพยายามฝึกฝน
สมาธิ แบบสะกดจิต ให้มันนิ่ง ให้มันว่าง จะว่างแบบไหนก็
แล้วแต่ ว่างแบบมืด หรือว่างแบบสว่าง มีสองอย่างเท่านั้นใน
จิต มีว่างแบบมืด ว่างแบบสว่าง แบบมืดก็คือหยุดคิดนิ่งสนิท
เลย นิดหนึ่งน้อยหนึ่งไม่คิดอะไร สุดยอดก็ อากิญจัญญายตนะ
หรือ อสัณฺญี นิ่งดิ่งเป็นพรหมลูกฟัก ดับดิ่งมืด ส่วนอีกอันหนึ่งก็
คือ อากาสนัญญายตนะ หรือ อาโลกัสสัณฺญา สว่างไปหมด
สว่างเฉยนั้นนะ อากาสา หรือ อาโลกัสสัณฺญา สว่างโล่ง ว่างโล่ง
ไม่ต้องยุ่ง ไม่ต้องเกี่ยวกับอะไรเลย อิศรเสรีที่สุด และประคอง
สภาพเช่นนั้น ไปให้ได้นานที่สุด นานที่สุดเท่าที่จะรักษาอัตตา
มโนมยัตตา ชนิตนั้น แสงสว่างโล่ง ให้มันอยู่ได้นาน นานที่สุด

เท่าที่จะนานได้ ตัวเองก็อยู่ไปสบาย สงบไม่มีอะไรเข้ามา
เกี่ยวข้องเลย ตัวเองทิ้งทุกอย่างในโลก ในอะไร ไม่รับรู้สักอะไร
กับใครหมด ฝึกมาก มองข้างนอกไม่รับรู้สักจริงๆ ต่อให้เอาไฟ
มาเผาๆ ก็ตายไปเลย ร่างกายไม่รับรู้สัก แม้แต่ร้อนหนาวอะไร
ไม่รู้เรื่อง จะเป็นภพที่ดับสนิท ดับดำมืดไปหรือสว่าง ดังกล่าวนี้นี้
ก็ตาม มีสองทิศนี้เท่านั้น ในฌาน รูปฌาน อรูปฌาน สองทิศนี้
สรุปแล้ว แต่มันมีรายย่อยอีกเยอะแยะต่างๆ ที่อาตมาอธิบาย
ไม่หมด ในเรื่องฌาน เป็นอุตริมนุสธรรม ฌานนี้เป็นอุตริมนุส
ธรรม ถ้าไม่รู้จริง ก็พูดกันเลอะ เสร็จแล้วผู้ที่หลงฌาน ในนี้มี
เยอะๆ ในโลกของศาสนาทุกวันนี้ พวกมาจากอเมริกา จาก
ยุโรป อะไรต่ออะไร แม้แต่ญี่ปุ่นต่างชาตินี้ มาหาฌานอย่างนี้
ทั้งนั้น จะเข้าใจศาสนาพุทธนั้นน้อย สมาธิก็มาเรียนสมาธิแบบ
นี้ ไม่ใช่สัมมาสมาธิ อย่างที่อาตมากำลังเผยแพร่กับพวกคุณ
แต่คนอื่นด้วย แต่คนอื่นฟังก็ไม่ค่อยรู้เรื่อง พวกคุณรู้เรื่อง ก็
ฝึกฝนเอา เพราะฉะนั้น คือสร้างภพ ภวตัณหาแล้ว เขาจะไม่รู้
เรื่องภพ ภวตัณหา เขาจะไม่รู้เรื่อง ไม่ต้องพูดถึงวิภวตัณหา
วิภวตัณหานี้ จะต้องรู้ภพ แล้วจะต้องรู้ในลี ภวภพ แล้วจะต้องรู้

วิภวภู ฐึในตัณหาที่เป็นตัณหาอุดมการณ์ ที่สูงขึ้นเรื่อยๆ
ในเรื่องราวภพ หรือภวตัณหานี้ ในเรื่องฌาน รูปฌาน อรูปฌาน
พวกนี้คนเขาศึกษา ก็จบอยู่อย่างนั้น

ทุกวันนี้ ก็ยังพูดกันไม่ค่อยรู้เรื่อง ข้างนอกนี้ไม่รู้เรื่องหรอก
อาตมาก็จะต้องพูดกับพวกคุณนี้แหละ ให้รู้ รูปฌาน อรูปฌาน
และ รูปฌานอรูปฌานอาศัยได้ จะใช้เป็นประโยชน์ศึกษา เป็น
อุปการะก็ได้ ไม่ได้หมายความว่า เราเอาประโยชน์จากอันนี้
ไม่ได้ ได้ๆต้องเรียนดีๆ พวกเราก็ฝึกกันอยู่ ไม่ใช่ไม่ฝึก เรียนรู้กัน
ไป แต่ว่าทางเอก ของพระพุทธเจ้านั้นนะ เป็นสัมมาสมาธิ ซึ่ง
เป็นสมาธิ UNIQUE เป็นสมาธิที่พิเศษกว่าอื่นในโลก มีอันเดียว
นี้เท่านั้น ของพระพุทธเจ้า ของคุณอื่นไม่มีเหมือน UNIQUELY
UNIQUENESS เป็นความพิเศษอันเดียวเท่านั้น ของ
พระพุทธเจ้า สัมมาสมาธิ ไม่มีภาษาเรียก เรียก MEDITATION
ไม่ได้ เพราะมันไม่เหมือน MEDITATION เขารู้กันทั่วโลกเลยว่า
จะต้องเป็นอย่างฌานภาสี นั้นแหละ ฌานมานั่งสมาธิ หรือจะ
เพ่งข้างนอกก็ได้ ฌานให้เกิดเพ่งสะกด สะกดจิตเข้าไปอยู่ใน

ภาพ แต่ของพระพุทธเจ้านั่น ตื่นออกมาจากภาพ ของ
พระพุทธเจ้าตื่นออกมาจากภาพ ขึ้นมาเรื่อย ขึ้นมาสู่วิถีเสมอ
ขึ้นมาสู่ตาหูจมูกลิ้นกายใจ ขึ้นมารับรู้ ยิ่งรับรู้อย่างตื่น อย่าง
เต็ม เป็นชาครียา เป็นความตื่นเต็ม ไม่หรี ไม่หลง ไม่พราง รู้
อย่างชัดแจ้ง โยนิโส รู้อย่างแยกกาย รู้อย่างท่องแท้ อะไรคือ
อะไร ผัสสะทางตา รู้ ผัสสะทางหู ไม่ใช่ปิดตาปิดหู ปิดจมูกปิด
กาย ไม่ใช่! มีครบๆ เป็นสามัญมมนุษย์ธรรมดา แต่ไม่สามัญ
ตรงที่รู้จุดศึกษาๆ มาทำความเข้าใจ แล้วมาปฏิบัติให้ถูกต้อง
จะเกิดผลลดละ ดับเฉพาะกิเลส อกัตถ์กิเลสโดยตรง

กิเลสยิ่งดับ จิตยิ่งแก่ จิตยิ่งตื่น จิตยิ่งรู้มาก จิตยิ่งรู้อะไรได้เร็ว
รู้ได้ถูกต้องด้วย จิตยิ่งวิเศษ ไม่ใช่ยิ่งทำแล้วจิตยิ่งไม่รู้เรื่อง จิต
เกี่ยวข้องกับทางตา จิตเกี่ยวข้องกับทางหู หรือจะเรียกวิญญาณก็ได้
ได้ วิญญาณเกี่ยวข้องกับทางตา เรียกจักขุวิญญาณ วิญญาณ
ที่เกี่ยวข้องกับทางหู เขาเรียกว่า โสทวิญญาณ วิญญาณที่
เกี่ยวข้องกับทางจมูก เขาเรียกว่า ฆานวิญญาณ ทางลิ้นทางกาย
เขาเรียกวิญญาณทั้งนั้น เพราะจิตที่มาจากตา จิตที่มาจากหู

ยิ่งเก่งกิเลสยิ่งลด ยิ่งเก่งยิ่งรู้เท่าทันตา รู้เท่าทันรูป ยิ่งรู้เท่าทัน
เสียง ยิ่งรู้ว่าได้รับเสียงเป็นอย่างไรแล้ว มีกิเลสร่วมด้วยไหม
กิเลสเป็นอย่างไร วิเคราะห์ในกิเลสออก ฆ่ากิเลสจนหมด ยิ่ง
ฆ่ากิเลสออก จิตยิ่งรู้เท่าทันเสียง จิตยิ่งรู้เท่าทันรูป ยิ่งรู้เท่าทัน
กลิ่น ยิ่งรู้เท่าทันรส ไม่เป็นทาสสิ่งนี้ เพราะกิเลสมันตาย เพราะ
กิเลสเป็นทาส จิตยิ่งรู้แต่ความจริง รู้ความจริงตามความเป็น
จริง ของธรรมชาติทั้งหมด ธรรมชาติรูป ธรรมชาติเสียง
ธรรมชาติกลิ่น ธรรมชาติรส รสพริกเป็นอย่างไร รสไฉ่นั้นเป็น
อย่างไร แต่ไม่มีกิเลสเข้าไปอร่อย เข้าไปไม่อร่อย ไม่ใช่ กิเลสเข้าไป
ไปชอบ กิเลสเข้าไปยังไม่ดี เสียงอย่างนี้เสียงด่า โอ้ รู้ชัดเสียง
ด่า คนนี้ด่าได้แสบดีแต่ไม่โกรธ หูได้ยินเสียงด่า โอ คนนี้ด่า
อย่างนี้ เข้าใจสมมุติโลก ว่าด่าอย่างนี้ คนนี้ด่าอย่างนี้หายบ ด่า
อย่างนี้ผู้ดี ด่าอย่างนี้คนชั่ว ด่าอย่างนี้คนชั้นต่ำ รู้หมด เข้าใจ
สมมุติสัจจะ แต่กิเลสไม่มี หรือกิเลสน้อยลง ก็ต้องรู้ว่า เรารู้อัน
นี้แล้วกิเลสเราน้อยลง แสดงว่าจิตเรายิ่งรู้ชัด ยิ่งมีโยนิโส ยิ่ง
แบบกาย ถ่องแท้เพิ่มขึ้น ลดกิเลสลง ดับกิเลสจนกิเลสดับ จิต
ยิ่งรู้เต็มทีเลยของจิต ตามความเป็นจริงหมด ไม่ใช่ปิดหู ปิดตา

ไม่ใช่ยังไม่รู้เรื่อง สังฆาร่วมด้วย ปฐๆร่วมด้วยยังได้ด้วยซ้ำ
เป็นวิสังฆาร

วิ แปลว่ายิ่ง อย่างยิ่ง อย่างวิเศษ วินีแปลว่าวิเศษ หรือ ไม่
เพราะกิเลสไม่มี และมีอะไรพิเศษ รู้พิเศษ เก่งพิเศษ วินีมี
ความหมาย สองอันครบ วิก็ด้วย วิเศษก็ด้วย จิตวิเศษด้วยเป็น
วิสังฆาร ไม่มีกิเลสเข้าไปสังฆาร แต่สังฆารอย่างวิเศษ แต่อัน
เดียวกันนะๆ จิตสังฆาร นี่อันเดียวกัน นี่มันวิเศษลึกซึ้งอย่างนี้
ไม่ใช่ไปได้แต่ด้านเดียว วิแปลว่า ไม่ปฐ ไม่ปฐก็โง่เท่านั้น
แหละ ไม่คิดโง่ ไม่รับรู้โง่ ศาสนาพุทธไม่ได้สอนคนโง่ ไม่ได้สอน
คนไม่รู้ สอนคนให้รู้ๆ ให้รู้เท่าทันโลก เป็นโลกวิทูด้วยซ้ำ ไม่ใช่
ไม่ให้รู้ วิเศษอย่างนี้ เพราะเราศึกษาเข้าไปแล้ว พยายาม
วิเคราะห์วิจัย ฝึกฝนไปจริงๆ แล้วละก็จะได้

ทุกวันนี้พวกเรา อาตมาเอง อาตมาก็เห็นว่า พวกเราได้ดี แต่ว่า
ดีกว่านี้ยังมีอีก ที่เราจะเจริญขึ้น ประเด็นที่สำคัญก็คือว่า พวก
เรานี้ยังปฏิบัติ ให้มันเกิดระบบมรรคองค์ ๘ และ โพชฌงค์ ๗

มันยังไม่พอ จะบอกว่า อาชีพคุณก็ทำกันพอไป ก็มีบ้างบางคน
เลี้ยงหลบบ้าง กิเลสส่วนนั้นส่วนนี้ก็เกียจ ก็ขยันขึ้นก็แล้วกัน มัน
สำคัญก็คือตรงที่ว่า เรายังไม่เก่งขึ้นของโพชฌงค์ สติเราเป็นสติ
สัมโพชฌงค์ ก็ยังไม่ค่อยเก่งขึ้น ธรรมวิจยสัมโพชฌงค์ของเรา ก็
ยังไม่เก่งขึ้น เพราะฉะนั้น เราก็ต้องเพียรตัวนี้ วิริยสัมโพชฌงค์
คือเพียรให้เกิดสติ จึงเป็นสัมโพชฌงค์ เพียรให้เกิดธรรมวิจยสัม
โพชฌงค์ เพราะฉะนั้น เมื่อคุณจะเพียรนี้ คุณนั่งอยู่เฉยๆ ไม่
ค่อยเกี่ยวข้องกับงาน ไม่เกี่ยวข้องกับใคร มันไม่ซ้ำของ มันจะ
ซ้ำของก็ต้อง ประกอบไปด้วยมรรค ประกอบด้วยสังกัปปะ เมื่อ
คุณสัมผัสแล้วคิด คุณคิดอยู่คนเดียว แล้วคุณก็เพ้อและฟุ้งซ่าน
อยู่ เหมือนนกในกะลาครอบ แต่ถ้าไปกระทบสัมผัสกับคนอื่น ก็
จะมีแง่คิดอันที่เป็นจริง ไม่ใช่หนักผกผัน ไม่ใช่ตรรก คิดๆ ได้
ความคิดตรรกศาสตร์ ไม่ใช่เหตุผล แต่เป็นความจริง เมื่อ
กระทบสัมผัสใครขึ้นมาแล้ว สิ่งที่ทำให้เราเกิดกิเลสขึ้นมา เราก็
จะพยายามวิจยกิเลสให้ออก ธรรมวิจยนี้ วิจยจริง เมื่อวิจยแล้ว
แยกเคหสิตะ แยกเนกขัมมะออก แยกว่านี่กิเลสนะ ถ้าเป็นไป
ตามสุขทุกข์กิเลสนี้ โทมนัสโสมนัสแบบกิเลส เคหสิตแบบ

ชาวบ้าน แบบปฤชณ อย่างนี้เราไม่เอานะ เราลดละกิเลส ที่มัน
จะเป็นสุขเป็นทุกข์แบบนี้ละ

ลดละออกได้ทำวิธีใดๆ คุณสมารถเนกขัมมะจะออก ความ
เป็นเคหสิตนี่เรียกว่า เนกขัมมะ ออกจากความเป็นคนโลกๆ
อย่างนี้ออกมา ลดกิเลสอย่างนี้ ทุกข์สุขอย่างนี้ไม่เอา ลดกิเลส
ลดสุขลดทุกข์ อัสสาทะแบบโลกๆนี่ ลดได้จริงๆ เนกขัมมะมา
เรื่อยๆ คุณได้คุณจะทำต่อสู้อยู่ ลดไม่ได้ก็ไปเป็นโพนนัส เป็น
เนกขัมมโพนนัสๆเวทนา จนกระทั่ง เราพอสู้ได้ พอได้ปั๊บ มันดี
ใจ ลดได้มากขึ้น ก็ยิ่งดีใจมากขึ้น ก็เป็นโสมนัสดีใจ เป็นสุข
อย่างดีใจ เวทนาอย่างนี้ วิเคราะห์วิจยเวทนาอย่างนี้ ออก
เรื่อยๆ จนกระทั่ง แม้แต่โสมนัส เป็นอุปกิเลส คุณก็ลดลงอีก
ปิติโสมนัส โสมนัสอะไรก็ตามใจเกิด ยินดีๆ ใจที่เราได้ลดลงอีก
จนกระทั่งสงบ เป็นอุเบกขา เป็นเนกขัมมอุเบกขาเวทนา เป็น
ฐานนิพพาน แม้อุเบกขานี้ ก็ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ตัวของเรา ไม่ยึด
เป็นเราเป็นของเรา เป็นตัวปลายสุด ให้มันได้ตัวนี้ก่อนเถอะ
เป็นฐานอาศัย ช้าชองแล้ว ค่อยมาวางมัน อุเบกขา อย่าเพิ่งรีบ

วางน้ก หรือบางคนไม่ถึงขั้นอุเบกขาหรือก ดีใจที่เราได้ดี ก็
อาศัยไปก่อนก็ได้ เป็นลำดับๆไป นี่ธัมมวิจยสัมโพชฌงค์
จะต้องให้อ่านออกอย่างนี้ สติสัมโพชฌงค์ ก็คือ สติมีธัมมวิจย
อย่างนี้อยู่ในสติ อยู่ในการรับรู้ รู้ตัวทั่วพร้อม สัมผัสตาหูจมูก
ลิ้นกายใจ สัมผัสเมื่อไหร่ ก็ไ ู้ รู้ทัน รู้ผล รู้เกิดอาการทางใจ ู้
แล้ว ธัมมวิจย ธัมมวิจยเร็วขึ้น เป็นมฤตยูตธาตุ ไวสามารถเร็ว

เพราะฉะนั้น ก็ยิ่งเร็วก็ยิ่งคล่อง ก็ยิ่งทำได้ คุณก็ยิ่งสามารถที่จะ
ทำกรรมทุกอย่าง มฤตยูเต กัมมนิเย กายกรรม วจีกรรม
มโนกรรม มโนกรรมกระทำอาชีพ กรรมกระทำการงาน กรรม
กระทำการคิด กรรมกระทำการพูด กรรมทำอะไรต่างๆนานา
มโนกรรม วจีกรรม กายกรรมๆ การงานอาชีพทุกอย่าง คุณก็ยิ่ง
จะแคล่วคล่อง ก็ยิ่งควรยิ่งเหมาะยิ่งสม ยิ่งจะทำอันนี้ไป ก็
สามารถที่จะพัฒนาตนเอง ให้เกิดพร้อมไปกับงานการ พร้อม
กันไปกับความคิด พร้อมกันไปกับการพูด พร้อมไปกับการทำ
การงาน พร้อมกันไปกับอาชีพ พร้อมกันนั้น คุณก็ปฏิบัติธรรม
อันนี้ มีโพชฌงค์ตัวนี้ประกอบ เมื่อก็พูดไปนั้น มรรคตัว

โพชฌงค์นี้ ก็อยู่ร่วมกันเลย โดยเฉพาะ สติสัมโพชฌงค์ ธรรม
วิจยสัมโพชฌงค์ วิริยสัมโพชฌงค์ เมื่อกี้ไม่ได้พูดถึง ปิติสัม
โพชฌงค์ ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์ สมาธิสัมโพชฌงค์ไม่ได้พูดถึง
แต่ก็พูดแล้ว แต่ไม่ได้กล่าวชื่อ ความดีใจ โสมนัสเวทนา นั้นก็ใช่
ปิติ แล้วจิตของเราสงบลง ถึงขั้นอุเบกขาก็สงบ ปัสสัทธิมันสงบ
เป็นสัมโพชฌงค์ เป็นองค์แห่งการตรัสรู้ มันสงบลง จนมันวาง
เฉยได้ กิเลสกระแทกกระเทือนอย่างไร ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
อายตนะ ๖ ยังมีอยู่ เหตุปัจจัยใด ที่ก่อให้เกิดกิเลสก็มีอยู่ แต่จิต
ที่เป็นปริสุทธา ปริโยทาตา มุทุ จ กัมมัฏฐา จ ปภัสสร จ จิต
ตัวนี้บริสุทธิ์อยู่ อุเบกขาอยู่ สะอาดอยู่ องค์ธรรมของอุเบกขา
ปริสุทธา ปริโยทาตา มุทุ กัมมัฏฐา ปภัสสร บริสุทธิ์ แม้กิเลส
จะมาหุ้มมาพอก กระทุ้งกระแทกยังไงก็สงบอยู่ เอามาอาบมา
พอก มายังก็ ปริโยทาตา ๆ ก็ยังสะอาดอยู่ได้ เหมือนน้ำกับใบ
บอน เอามารดมาร่วม ก็ไม่ดูด ไม่จับ ไม่ซึม อุเบกขาเฉยก็อยู่ได้
แข็งแรงๆอยู่ได้ เป็นตัวของตัวเองอยู่อย่างบริสุทธิ์ แข็งแรง ไม่
จับไม่ซึม คุณภาพวิเศษ กัมมัฏฐา ก็คือ กัมมณีนั่นแหละ
เหมาะสมแก่การงาน เขาก็แปลอันเดียวกัน ทำได้ดีด้วย

สละสลวย ทำการงานได้สำเร็จเสร็จสมอย่างดี มุทุ จิตเร็ว จิต
คล่อง จิตมุก่อนนะ เดี่ยวค่อยกัมมัฏฐาน จิตนี้สามารถที่ ปริ
โยทาทา ก็มุทุภูตธาตุนั้นแหละ ตัดได้ง่าย ปรับได้ง่าย สามารถ
ที่แว่วไว รู้เท่าทันได้เร็ว จิตก็ลดกิเลสได้เร็วด้วย เร็วจนกระทั่ง
จิตแข็งแรง ไม่เกิดนั้นแหละจิตวิเศษ จะเป็นการงานอะไร ก็ทำ
ได้ง่ายหมด กัมมัฏฐาน กัมมนิย การงานอะไรก็ทำได้ดีมากขึ้น
จะว่าหมด มันอาจจะไม่หมด มันอาจจะไม่เก่งบางอย่าง แต่ก็
เก่งขึ้นเรื่อยๆ ทำได้เรื่อยๆ กว้างขวาง สามารถมากขึ้น เป็นคนมี
การงานได้ดี

ศาสนาพระพุทธเจ้า ยิ่งบรรลุเป็นอริยะ ยิ่งมีความสามารถ ยิ่ง
ทำการงานกับโลกเขาได้ อย่างวิเศษ ช่วยมนุษยชาติได้มาก มี
ปัญญาในเรื่อง วัตรวรรคศาสตร์ของสังคม รู้จักเศรษฐศาสตร์
นิติศาสตร์ ปฏิบัติธรรมนี้ จะเข้าใจในเรื่องนิติศาสตร์ เพราะ
หลักเกณฑ์ของสังคมก็คือ นิติกรรม นิติศาสตร์จะรู้เข้าใจ ไม่
ต้องไปเรียนปริญญานิติศาสตร์ให้ยาก จริงๆ จะรู้จักหลักแห่ง
การตัดสิน หลักแห่งการกำหนดว่า อย่างนี้ควรหรือไม่ควร จะ

เก่งกว่า นิติศาสตร์โลกๆด้วยซ้ำ เพราะนิติศาสตร์โลกๆ ก็ยังหลง
นิติศาสตร์โลกๆ ก็ยังเห็นแก่พรรคแก่พวก แก่ตัวแก่ตน แต่
นิติศาสตร์ของพระพุทธเจ้านี้ หรือทางธรรมะที่เป็นสัจจะนี้ จะ
ตรง จะไม่ลำเอียง จะเพื่อประโยชน์ของประโยชน์ที่แท้จริง
ไม่ใช่เพื่อใคร แม้แต่ตัวเราเอง จะไม่ลำเอียงเข้าข้างตัว
เศรษฐศาสตร์นั้น ไม่ต้องพูดเลย ชัดเจน รัฐศาสตร์ก็ไม่ต้องพูด
ก็คือมวลมนุษยชาติ รัฐศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์ เป็นแต่เพียง
การดูแลรัฐศาสตร์ก็คือ ผู้ที่ศึกษานั้นก็คือ ผู้ที่จะสามารถรู้จัก
สังคม แล้วบริหารสังคม

ส่วนสังคมศาสตร์นั้น ก็คือสังคมทั้งหมด ในศาสตร์ที่อาตมา
กล่าวนี้ อยู่ในพุทธศาสนาหมด ที่อาตมากล่าวนี้ อยู่ในพุทธ
ศาสนาหมด จะลึกซึ้งด้วย รัฐศาสตร์ก็การเมืองนั้นแหละ ที่พูด
กันให้ชัดๆ รัฐศาสตร์ก็คือการเมือง จะรู้จักการเมือง จะรู้จัก
เศรษฐศาสตร์ จะรู้จักนิติศาสตร์ จะรู้จักสังคมศาสตร์ ส่วน
ศาสตร์พิเศษที่ว่า วิศวกรรมศาสตร์ ก็เป็นไปเรียนพิเศษ มันก็ไม่
เกี่ยวกับศาสนาพุทธเท่าไร แต่ถ้าไปเรียน ฝึกฝน ก็จะง่าย ไป

เรียนนิทวะ ไปเรียนงานพิเศษอะไร ที่มันเป็นงานโลกๆ เขา
หลายอย่าง มันจะไม่ได้จากเรียนพุทธธรรม

ก่อนนี้เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ หรือการเมือง สังคมศาสตร์
นิติศาสตร์อะไรพวกนี้ ปฏิบัติพุทธนี้แหละ จะได้ศาสตร์พวกนี้
ขึ้นมาจริงจัง เพราะมันเกี่ยวกับมนุษยชาติ เกี่ยวกับความ
เป็นอยู่ของมนุษยชาติ ส่วนที่จะไปผลิตพิเศษ เรียนรู้ดาราศาสตร์
เรียนรู้วิศวกรรมศาสตร์ เรียนรู้เทคนิคอะไรต่ออะไรอื่นๆ
อะไรออกไปนั้นนะ ต้องไปเรียนพิเศษเอา ไม่ได้เกิดจากพุทธ
แต่ถ้าจิตใจดีแล้ว จะเรียนก็ง่าย จะเรียนช่างกล จะเรียนช่างไม้
จะเรียนแม่ครัวหั่นปลา ทำอาหารเก่ง อะไรก็แล้วแต่ จะไปเรียน
อะไรพวกนี้ ไปฝึกเอาได้ แต่ไม่ได้จากพุทธตรง แต่ได้จากพุทธ
พวกนี้ วิชาศาสตร์พวกนี้อยู่ในพุทธ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์
นิติศาสตร์ สังคมศาสตร์พวกนี้อยู่ในพุทธ ปฏิบัติพุทธจะได้สิ่ง
เหล่านี้มา โดยตัวมันเอง มันจะเกื้อกูลมนุษยชาติ สามารถ
ช่วยเหลือมนุษยชาติได้ อย่างแท้จริง นำพาได้ สะอาดบริสุทธิ์
ด้วย ไม่ลำเอียง ไม่เข้าข้าง ยิ่งบริสุทธิ์สะอาดมากเท่าไร จะไม่

เข้าข้างแม้แต่ตัวเอง จะไปปวยการกล่าวไปทำไมกับ เข้าข้าง
กับหมู่พวกตัวเอง ไม่เข้าข้างหมู่พวกตัวเอง เพราะตัวเอง ยังไม่
เข้าข้างตัวเอง แค่มู่พวกก็ โธ่ จะไปเข้าข้างทำไม จะไป
เข้าข้างๆ ก็ไปเข้าข้างสัจธรรม นั่นเอง

พระพุทธเจ้าท่านสอนวันมาฆบูชา ไปให้ท่านสอนเป็นหลัก
หลักที่รู้กันดีคือหลักแรก สัพพปาปัสสะ อกรรมัง กุสลัสสุ
สัมปทา สจิตตปริโยทปนัง หลัก ๓ โอวาทปาติโมกข์ ๓ อันนี้แหละ
เหมือนกับที่อาตมาอธิบายให้รู้ ว่า อะไรไม่ดี อะไรเป็นบาป บาป
นี้หมายความว่า สิ่งชั่วร้ายมาก ชั่วร้ายมากแล้วไม่ทำจริงๆ
เพราะฉะนั้น สถานะของบุคคลฐานะสูง ก็ฐานะยังไม่สูงนัก
ฐานะยังไม่สูงนัก บาปของเขาๆก็ทำในระดับหนึ่ง มันก็จะ
หยาบมาก ไม่สูงนัก แต่ในระดับหนึ่ง เขาก็ยังทำบาป ในระดับ
นั้นอยู่ ผู้ที่สูงกว่าผู้นี้ ถือว่า ใต้อันนั้นหยาบบาปมาก ขนาดนี้ของผู้
ที่ทำอยู่นี้ ถ้าผู้สูงมา ก็ต้องถือว่าผู้นี้เป็นบาป ที่ผู้นี้จะต้องไม่
ระเบิด ไม่ทำเหมือนกัน ไม่ทำด้วย เพราะผู้ที่สูงกว่าผู้นี้ บาป
ของพุทธ ผู้นี้ยังถือว่ายังทำอยู่ ไม่ถือว่าบาปนัก แต่สูงขึ้น

มาแล้ว ผู้นี้จะต้องถือว่า ที่ผู้นี้ทำอยู่ถือว่าบาป บาปยังไม่มาก
เท่าอันนี้ ผู้นี้ก็ถือว่าบาป อันนี้เป็นบาปมาก และต้องไม่ทำ
สูงขึ้นไปอีกๆ ก็จะลดหลั่นไปอย่างนี้เรื่อยๆ จนกระทั่งผู้นี้ จะไม่
ทำบาปทั้งหลาย ก็คือ ต้องรู้ว่าไ้บาปเหล่านั้นนะ ช้อนเชิงก็คือ
ว่า ตัวเองก็ไม่ต้องไปทำสิ่งนั้น ให้แก่ตัวเอง

ที่นี้เมื่อเวลาปฏินิสัคคะ ตีกลับ ผู้นี้ไปทำอันนี้ถือว่าบาป คน
อื่นมองต้นๆว่าบาป เช่น ดุวิตีโธ ดุละครละเม็ง แต่เขาได้อยู่
เหนือละครแล้ว ตอนนี้อย่างนี้ ท่านไปดูละครนี้ ดูร่วมกับเขา เพื่อ
อนุโลมและเพื่อสอนเขา แนะนำเขา ใช้อันนี้เป็นโสตทัศนศึกษา
อย่างนี้เป็นต้น ท่านไม่ทำเพื่อตัวเองเลย ท่านไม่ได้เสพ แต่ท่าน
ดูกับผู้นี้ๆ ก็ยังบาป ผู้นี้ก็ยังไม่ตกต่ำ และได้มีอะไรอยู่บ้างก็ช่วย
อย่างนี้เป็นต้น สิ่งนี้ ปฏินิสัคคะ อย่างนี้มันก็อยู่ที่ความจริง
และบริสุทธิ์ใจ ต้องอ่านตัวเองจริงๆ แล้วต้องศึกษาเข้าไปนะ
เราๆเอง เรามีกิเลสจริง แล้วก็อย่าไปปฏิเสธ ต้องเรียนรู้ ลดละ
กิเลสให้ได้ ถ้าลดละไม่ได้ ตัวเองก็มกมายอยู่อย่างนั้นแหละ
เล่นเจ้าล่อเอาเถิด ตีกินหลอกคนอื่น ก็ยังบาปซ้ำ ก็ยังชั่วซ้ำ แต่

ถ้าตัวเองได้ประโยชน์ เมื่อเราอยู่เหนือมันเมื่อไหร่ คุณจะรู้ อยู่
เหนือมันแล้ว คุณก็รู้ คุณก็ไม่อยากเสพอะไรหรอก อยู่ในโลกนี้
ทั้งนั้นแหละ มันก็เป็นสิ่งที่จะอยู่กับโลกเขา

ยกตัวอย่าง อีกอันหนึ่งง่ายๆ อยากเทศน์ อยากเทศน์ คนที่หลง
เทศน์ แม้บางคนนี้จะรำคาญ หลงเทศน์ เทศน์ดีเสียด้วยนะ แต่
ตัวเองก็ยัง ไม่รู้ว่าตัวเองติด ไม่รู้ว่าตัวเองหลง นั้นแหละ เป็นสิ่ง
ที่ตัวเอง จะต้องพยายามละลด ลองหัดไม่เทศน์เสียบ้างซิ หรือ
ถ้าคุณมีตัวญาณ ตัวธัมมวิจย สติสัมโพชฌงค์ชัด คุณเทศน์ก็
ต้องอ่านใจตัวเอง วิเคราะห์วิจยกิเลส มันเสพ มันติดอรัยนะ
นี่ก็ให้รู้ ต้องละกิเลสให้ถูกสภาวะ เมื่อละกิเลสถูกสภาวะแล้ว
นะ คุณไม่อรัย ไม่มัน ไม่เสพ คุณก็รู้ว่าเมื่อย ก็ควรหยุด ควร
หยุดก็หยุดวะ แต่ถ้ามันนี้ โอ้โฮ ควรหยุดก็ไม่หยุดละ ถ้ามันๆ
มันอรัย ติดอยากเทศน์ มันก็ไม่หยุด มันควรจะหยุดแล้ว ก็ไม่
หยุด และจะไม่สังเกตรู้คนอื่นเขาเท่าไร และลำเอียงเข้าข้าง
ตัวเสียด้วย โอ้โฮ คนเขาสนใจ แต่ที่จริงเขาเกรงใจ เขาเกรงใจ
เขาสนใจนะ ลำเอียงเข้าข้างตนหมด อย่างนี้ก็เป็นนะ

นี่ ยกตัวอย่างแค่สองตัวอย่าง อันอื่นๆมีอีกนะ มันต้องเรียนรู้จริงๆเลย เรียนรู้อาการจริงๆ อาการของจิตเรานี่ ที่อาตมาพูดเอาไว้ เคยใช้เป็นโคลกพวก แล้วตนก็เสพ ต้องเรียนรู้ อาการ ลึงค นิमित ของอาการทางจิต ตัวนี้ให้ได้

นี่อาตมาไม่เห็น ที่นั่งๆ หลับกันไปบ้างหรือก็ไม่รู้เนี่ย เจาะลึกเข้าไป หาสภาวะธรรมข้างหน้าๆ นี่อาตมาเห็นหน้านี้ ไม่กล้าหลับ แต่พันธุมีการเห็นแล้วเนี่ย มีด ข้างหลังไม่เห็นแล้ว เห็นอยู่นี้ทางหน้าๆเนี่ย ไปรัศมีแสงพอเห็นเนี่ย ถ้าใครที่อยู่มืดๆ ตรงโน้น ได้ร่วมไผ่ ไต้โน้นนะ เลิกเลย ป่านนี้ อย่าเพิ่งกรนออกมาก็แล้วกัน แต่ถ้าใครยังฟังได้อยู่ดีนะ ยังชัดเจนฟังได้ นั่นเราก็ตักธรรมะพวกนี้ ได้ธรรมรส ฟังรู้เรื่อง ฟังเข้าใจ แม้สภาวะเราจะยังไม่ได้ ยังไม่มี แต่เราฟังอันนี้รู้เรื่อง ก็ใช้ได้ ฟังเข้าใจ แล้วก็พาเอาไปปฏิบัติ แล้วอย่าหลง ไอ้ที่เราฟังเข้าใจ ก็ไม่ได้หมายความว่า เป็น ที่เดียว

บางคนนี่ มีไอคิวดี มีตัวเฉลียวฉลาดดี ฟังรู้เรื่อง เหตุผลมาก รู้

ได้ดี ระวังจะไปเป็นปทปรมะ พวกเอาหัวยันตีน อาตมาแปลว่า
เอาหัวยันตีน ปทปรมะ นี่แปลว่ายอด แปลว่าหัว ปทะนี่แปลว่า
ตีน ปทปรมะ อยู่ด้วยกันเลย เอาหัวยันตีน ทั้งๆที่ตัวเป็นตีน นึก
ว่าตัวเป็นหัว ทั้งๆที่ตัวต่ำต้อยนี่ เข้าใจเป็นยอด มันได้นะ
เพราะฉะนั้น ผู้ที่เป็นปทปรมะ พระพุทธเจ้าถึงได้ตรัสว่า ผู้ที่
ศึกษาพระพุทธพจน์ก็มาก ทรงจำไว้ได้ก็มาก สาธยายอยู่ก็เก่ง
มาก อย่างกับบรรลุลุทธิ จ้อย ไม่บรรลุลุทธิอะไร เดียวนี้ก็
เยอะ เดียวนี้ก็ศึกษากันอยู่เยอะ สาธยายยืนยัน บรรลุลุทธิหรือ
เปล่า ทั้งๆที่ศึกษามาก เขาไม่ให้บอกๆ กับอกบ้างปะไร
อย่างน้อยก็รู้จัก อุปสัมบันบ้าง ขนาดโพธิรักษ์นี่ พอเป็น
อุปสัมบันบ้างไหมล่ะ ถ้าม้าง รู้บ้างไหม บรรลุลุทธิบ้างไหม
กระซิบก็ได้ เอา ประเดี๋ยวกลัวคนอื่นได้ยิน ประเดี๋ยวจะ
กลายเป็นอาบัติ ก็ถ้าเชื่อว่า โพธิรักษ์เป็นอุปสัมบัน ก็ให้โพธิ
รักษ์ รู้บ้างไหม จะกล้าบอกไหม มั่นใจไหม บอกได้ รู้แจ้งเห็น
จริงเลย อันนี้คือเขียว อันนี้คือแดง ถ้ามอันนี้เขียวหรือแดง ฮี
บอกไม่ได้ ก็ไม่รู้สิ ถ้ารู้ว่าเขียวว่าแดง บอกมาบ้างสิ แล้วคนๆนี้
ก็ควรบอกด้วย เพราะเขาก็เป็นอุปสัมบัน ภูมิเขาก็ถึงนะ ยิ่งภูมิ

ถึงข้ายังไม่กล้าบอก เขารู้ว่าข้าไม่จริง ดันไปบอกว่าเขี้ยวว่าแดง
บอกแดงว่าเขี้ยว ขายหน้าตาย ไซ้ใหม่ เพราะมันไม่กล้าบอก
ยิ่งรู้ว่า อุปสัมบันคนมีภูมิ เอ้า ขึ้นไปเปิดภูมิ ก็ตายนะซิ เดียว
เขาก็จับได้ว่า เราไม่รู้จริง แต่ถ้าคุณแน่ใจว่าคุณรู้ รู้จริง จะได้
ตรงกัน จะได้เช็ค นี่เขี้ยวหรือแดง นี่แดง นี่เขี้ยว นี่บอกไปเลย
ตรงกันเป๊ะเลย ภูมิเหมือนกัน รู้เหมือนกัน ทำไมจะไม่กล้าบอก
เพราะคนนี่ไม่มีอัตตามานะ จะบอก ถ้ารู้ว่าคนนี้มีภูมิ บอกซิ
ถ้าผิดท่านจะได้บอกให้เรา อ้อ เราเข้าใจผิดเหวอ เราไปชี้แดง
ว่าเป็นเขี้ยว ไปชี้เขี้ยวว่าเป็นแดงเหวอ อ้อ ท่านรู้ว่าท่านเป็น
อุปสัมบัน ท่านรู้ ท่านประกาศด้วย ท่านเป็นอุปสัมบัน เออดี
ลองเชื่อกันบ้างซิ ถ้าท่านว่าอันนี้เป็นผิด อธิบายให้ผมด้วย
ช่วยชี้จริงๆด้วย ผมจะเป็นลูกศิษย์ พิสูจน์เลยซิ อาจารย์จริง
หรือเปล่า อุปสัมบันจริงหรือเปล่า เป็นผู้มามีภูมิจริงหรือเปล่า เรา
ก็จะได้รู้ได้เช็คเลย เราก็เรียนมามากละ แต่อัตตามันไม่ยอม แต่
อัตตามานะ มันไม่ยอมนะ

คนที่มีความจริงแล้วนี้ จะอาจหาญแก้งกั๊วกล้า แต่ไม่ใช่ห้ามนะ

ไม่ใช่ไปเที่ยวอวดเก่งอวดดี ไประรานใคร ไม่ใช่ซะ จะกล้า กล้า
จริงๆ แล้วจะมีเหตุมีผล มีหลักมีเกณฑ์ อย่างที่พูดให้ฟังนี้ บาง
คนนี่ ได้แต่ปริยัติ ได้แต่อะไรนี่ ไม่แก้งกกล้าหรอกๆ ไม่อาจ
หาญหอก นอกจากไม่แก้งกกล้า ไม่อาจหาญแล้ว บรรยายก็
เลียงๆ หลบๆ ไป ยังมีอัตตามานะมาก อยู่ด้วยแล้วก็ ผิดก็ไม่
กล้ารับผิด ไม่ยอมรับผิด กลบเกลื่อนไป เลียงไปตะพึด ก็คนเรา
มันผิดได้ เป็นพระอรหันต์ก็ผิดได้ พออาตมาพูดอย่างนี้ อะไรจะ
ใครสอนวะ พูดอย่าง อาจารย์สุณีย์อีกแล้ว ใครสอนวะพูดว่า
พระอรหันต์ผิดได้ พระอรหันต์ก็ผิดได้ สิ่งที่ท่านไม่รู้ ก็ต้องผิด
แต่กิเลสของพระอรหันต์ ท่านรู้ของท่านหมด และท่านก็ล้าง
ของท่านหมด แต่ไอ้เรื่องความรู้ ท่านก็ผิดได้ ยิ่งบัญญัติ ยิ่ง
ภาษา ยิ่งอะไร เหตุผลอะไรพวกนี้ บางที่ท่านก็ผิดได้ แต่ถ้า
กิเลสของท่าน ๆ ไม่มีผิดล่ะ ท่านฆ่ากิเลสของท่านได้หมด
เกลี้ยงนะ แต่เรื่องความรู้นี้ ทำไมมันจะไปรู้หมด อะไรกัน
นักหนา มันรู้ไม่หมดหรอก มันต้องเรียนสัพพัญญูไปอีก ผิดได้
พลาดได้ เมื่อผิดเราก็มองผิด มันก็ไม่เห็นเป็นอะไรเลย พระ
อรหันต์ก็ไม่เห็นจะขายหน้าตรงไหน เพราะท่านไม่มีตัวตน ผิด

เป็นอย่างไร ผิดก็ผิด เอาละ บอกความถูกต้องมา เราก็เรียน
ความถูกต้องนั้นไปอีก ก็เจริญไปอีกสิ ถูกจริงหรือเปล่าละ ถ้า
เรียนไปแล้ว สุดท้าย เราก็รู้ว่าไม่ถูก อ้อ เราก็ไม่ถูกไม่เป็นไร ก็
เราโง่ ไม่รู้ว่าถูกหรือไม่ถูก ยังอุตส่าห์ไปเรียนตามกันเยอะ เอ้า
ผิดแล้ว ผิดด้วยกันเป็นครู ผิดๆก็ผิดไป เพราะเราก็โง่ไปผิดกับ
เขานะ แต่ถ้าเราฉลาดก็รู้ แล้วเราไม่ไปเรียนด้วยหรอก มันผิด
พูดชัดๆ เราก็ไม่ไปเรียน เทำนั้นเอง

พระอรหันต์ท่านไม่กลัวเสียหน้าหรอก คนกลัวเสียหน้าอยู่ ไม่ใช่
พระอรหันต์นะ เชื้อใหม่ คนกลัวเสียหน้าอยู่ ไม่ใช่พระอรหันต์
หรอก พระอรหันต์ ไม่ต้องไปกลัวเสียหน้าหรอก เพราะผิดก็ผิด
จับประเด็นให้ชัด พระอรหันต์นั้น ท่านเองท่านรู้อะไรๆ รู้กิเลส
หยาบกลางละเอียด ลึก ไปจนสุดหมดถึง อาสวะอนุสัยของตน
ของคนอื่นไปรู้ของคนอื่น ก็ผิดได้ด้วย พระอรหันต์นี่ก็ตาม
เพราะไม่มีเจโตปริยญาณ สูงขึ้นไป ถึงขนาดคนคั่นก็ไม่พอ
เนื้อหาเหตุปัจจัยก็ไม่พอ ก็พยากรณ์คนอื่นผิดนะ พระอรหันต์ก็
พยากรณ์ ผิดได้ ไม่ใช่ว่าไม่ได้ แต่ของท่านสิ ไม่มีผิดๆ เพราะ

อาตมาเอง บอกตรงๆนะ ที่พูดนี้ ไม่ได้แก้ตัว ให้กับตัวเองนะ
พูดความจริงให้ฟัง อาตมาไม่อายหรอก ที่จะไปพยากรณ์ผิด
ไม่อายหรอกผิดๆก็ผิด เออดีแล้ว ชี้เท่บอกเสียก่อน บอกแล้ว
ต้องพยายาม ก็อาจจะพูดอีก พยากรณ์อีกก็ได้ บอกได้ สำหรับ
คนที่ควรบอก ก็บอกได้ ยังไม่พูดเป็นเปิดเผยโฆษณา呢 โอ้ย ไม่
เป็นความสุขเลย และทำให้คนอื่น ไม่เลื่อมใสไปด้วย เพราะคน
อื่นถือได้ ไหนว่าแน่ ไม่เห็นแน่ ก็ไม่ว่า มันไม่แน่ก็ไม่ใช่ไรหรอก
จะถือสาอันนี้ ก็เอาชี้หามาแลกทองคำ เอาแค่นั้นมาเป็นเหตุ
ที่จะไม่ศรัทธาเลื่อมใสทั้งหมดเลย ก็ไม่ว่าอะไร แค่นี้ก็ไม่ว่านะ

เพราะในความซับซ้อน อะไรๆหลายอย่างนี้ ให้แม่นประเด็น
พระอรหันต์เจ้า ไม่ได้หมายความว่า ได้ไปเที่ยวได้เก่งหมดทุก
อย่าง ไม่ใช่ ! เรายกให้ พระอรหันต์สัมมาสัมพุทธเจ้า ยอด
วิเศษเก่งหมดทุกอย่าง พระโพธิสัตว์ ก็เก่งขึ้นไปบ้างตามควร
ยิ่งอรหันต์ ยิ่งไม่มีปฏิสัมภิทาญาณ อะไรมากมาย อรรถะก็ยัง
ไม่มาก ธรรมะก็ยังไม่มาก อัตถปฏิสัมภิทาญาณ ก็ยังไม่มากมาย
ยิ่งนิรุตติปฏิสัมภิทาญาณ ปฏิภาณปฏิสัมภิทาญาณ ยิ่งไม่มี

ท่านก็ผิดได้ ภาษาก็พูดผิดพูดถูกได้ด้วย เพราะท่านไม่ค่อยเก่ง
นิรุติ ไม่ค่อยมีปฏิภาณ ความเฉลียวฉลาดไม่มากแต่ท่านแม่น
กิเลสของท่าน นี่มันมีความซับซ้อน ซ้อนอย่างนี้ คึกคักดีนะคะ

คนที่เข้าใจธรรมะของ พระพุทธเจ้านี้ไม่ง่าย เราประกาศ
ธรรมะของพระพุทธเจ้า อยู่ทุกวันนี้ ยิ่งทุกวันนี้ อาตมานี้ ปฏิ
นิสสัคคะ ทวนกระแสกลับ ตีกลับมากขึ้นๆแล้วนี่ ยิ่งยาก
ขนาดพวกเรานี้ อาตมาต้องมาคอยอธิบายตาม เออ ค่อย
บรรเทา บัณฑิตจะบรรเทาพอได้ บางคน ก็ยังไม่บรรเทา
เท่าไร ฟังได้แต่ก็ยังไม่เชื่อนิท บังคับไม่ได้ อันนี้อาตมาก็
บังคับไม่ได้ ก็ไม่เป็นไร อย่าเอาไว้นานนักก็แล้วกัน มันทุกข์นะ
เพราะฉะนั้น ก็พยายามศึกษาไปเรื่อยๆ

คำว่าปฏินิสสัคคะ คำนี้ ไม่ใช่เรื่องธรรมดา อาตมาหยิบเอาคำ
สอนของพระพุทธเจ้ามา อนิจจานุปัสสี วิราदानุปัสสี นิโรธ
านุปัสสี ปฏินิสสัคคานุปัสสี สัตว์ มาตั้งข้อสังเกตให้ฟัง ว่าทำไม
ปฏินิสสัคคานุปัสสี จึงตามหลังนิโรธ เพราะมันสูงกว่านิโรธ ปฏิ

นิสัสคคา มันสูงกว่านิโรธ ดับสนิทได้แล้ว จึงจะสลัดคืนได้ดี ถ้า
ดับไม่สนิท ยังไว้ใจไม่ได้ ดับไม่สนิทอย่าโลดโผน อย่าทำเป็น
แอ็ค เน่มาเยอะแล้ว ถ้าดับไม่สนิท ดับสนิทให้แข็งแรง
จนกระทั่ง มีปฏิภาณ มีปัญญา มีอะไรนั้น ถึงค่อยปฏิสนิสัคคะ
ค่อยสลัดคืนไปดี มันเชื่อมั่นในสิ่งที่เราได้สนิท ถ้าสนิทดีแข็งแรง
ก็เป็นฐานอาศัย เป็นสิ่งที่ทำให้เราสามารถที่จะ ตัวเองก็ไม่
พลาดท่าเสียที ตัวเองก็สามารถช่วยผู้อื่นได้ แม้แต่ช่วยคนอื่น
ได้ก็ยังไม่ดี ก็ค่อยฝึกไป

ศาสนาของพระพุทธเจ้า จึงได้ประโยชน์ตน แล้วก็ต้องช่วย
ประโยชน์ผู้อื่นฝึกซ้อมๆ จะไปต่อว่า เราจะปฏิบัติตนให้ดีๆ
ทั้งหมดเสียก่อน แล้วถึงจะมาช่วยผู้อื่น มีบางคนคิดอย่างนี้ ซึ่ง
มันเป็นไปไม่ได้ๆ เพราะอะไร เพราะเหตุปัจจัย ที่เป็นจะเป็น
โทษภัยให้แก่เรานั้น ไม่พอๆ เพราะฉะนั้น คนที่บอกว่า จะเอา
ประโยชน์ของตนเสียก่อน ก็เลยไปอยู่แต่ในภพของตัวเอง เลย
กลายเป็น สุดโต่งไปฝั่งหนึ่ง การช่วยผู้อื่นนี้ เป็นการลดอัตตา
มานะในตัว เป็นการเรียนรู้ในภวตัณหา เพราะมันจะช่วยผู้อื่น

ทำงานกับผู้อื่น ผู้อื่นก็จะติเตียนเราบ้าง เราช่วยเขา เขาจะติเตียนเรา ติเตียนแล้ว เราถือสาไหมล่ะ มีอัตตามานะไหมล่ะ
อ่าน อ่านความจริงของของจริง ถ้าเชื่อว่าเราเอง ยิ่งไม่
เกี่ยวข้องกับใคร มันยิ่งไม่มีโทษ ไม่มีประโยชน์พวกนี้ เมื่อไม่มี
โทษ ไม่มีประโยชน์ คุณก็เสียเวลาช้านานไป นี่แหละ เป็นพวก
ธรรมะ ของพระพุทธเจ้า ข้อหนึ่ง ที่บอกว่า ธรรมใดที่เป็นไปเพื่อ
ความเนิ่นช้า ธรรมนั้นวินัยนั้น ไม่ใช่ของเราตถาคต นี่มันจะโต่ง
ไปในทางนั้น

ธรรมะของพระพุทธเจ้านี้ ในสมัยพระพุทธเจ้าที่โต่งสุด มี
พระกัสสปะ ซึ่งไม่ค่อยจะสูงส่ง แต่ท่านก็มี สุดท้าย ท่านก็มี
สัมมาทิฐิ ต้องมีคณะ ต้องมีหมู่มีกลุ่ม ไม่โดดเดี่ยวหรอก คณะ
หมู่กลุ่มท่าน ก็ยอมมาประสาน แต่ท่านมีจิตสร้างมาอย่างนั้น
นานับชาติเลย พระกัสสปะออกถึงบอกว่า ชีดสุดก็ ถ้าใครเกิน
พระกัสสปะไปแล้วนะ พวกนี้นอกวิธ ชีดสุดท้ายแค่พระกัสสปะ
นี่แหละ ถือตบะธรรมถึง ๑๓ ข้อ ยานที่สุดแล้ว สำหรับ
พระพุทธศาสนา ฟังให้ชัดๆ ตบะธรรมฤาษี ของพระกัสสปะนี่

รู้สึกว่าเป็นชีวิตที่ ใ้อโฮ อยู่ป่าเป็นวัตร ป่าก็ไม่ไ้มีคนมากอย่างนี้
นียานที่สุดแล้ว ก็จุดเครื่องที่จะขาด ถ้าเลยไปกว่านี้แล้ว ไม่ไ้
พุททแล้ว เพราะฉะนั้น ใครไปทำขนาดพระกัสสปะนี้ ล่อแหลม
แล้ว

พระกัสสปะนี้ ได้ธรรมะของพระพุทเจ้าก็เพราะว่า มีสัมมาทิฐิ
ที่เอามาไ้ได้ ในเยื่อใยสุดท้ายเท่านั้น เพราะชีวิตฤาษีกับพุททนี้
กัสสปะเป็นเขตที่เหลือ เอาพุททไ้ได้ ถ้าเลยนั้นไปไม่ไ้ และ
คนที่จะมีอินทรีพละ อย่างพระกัสสปะนั้นนะ ที่สามารถเป็น
ฤาษีได้ขนาดนั้น แล้วเอาพุททไ้ได้นี้ ใ้อโฮ ยอดยาก ตามอย่าง
ยาก ในสมัยของพระพุทเจ้า ไม่มีคนอื่น เพราะฉะนั้น ลูกศิษย์
พระกัสสปะน้อยที่สุด ลูกศิษย์พระสารีบุตรมาก ลูกศิษย์พระ
อานนท์มาก ลูกศิษย์พระกัจจายนะมาก แม้แต่ลูกศิษย์พระโมค
คัลลาก็ยังมาก ลูกศิษย์พระกัสสปะ น้อยกว่าเพื่อน เพราะท่าน
ก็มีหมู่คณะของท่านเท่านั้น เพราะฉะนั้น คุณไม่ต้องสงสัย
หรือก สุภัททะแก่ ไปด่าพระพุทเจ้า ตั้งแต่พระพุทเจ้า
ปรินิพพานใหม่ๆ เพราะปัญญาไม่ค่อยสูง คนพวกนี้ ลูกศิษย์

พระกัสสปะ ถึงตำหนิพระพุทธเจ้าได้ เพราะว่าปัญญาไม่สูง
แล้วเป็นคนหลงภาพ หลงภาพอย่างถาฐี พระพุทธเจ้าตรัส...

ภาษาบอกว่า ภาพพระกัสสปะนี้ มีธรรมะเท่ากับเรา ยกเท่ากับ
เรา ยกเท่าเทียมเรา นั่นเป็นคำที่ตรัส ให้คนอื่นๆวางใจนะ อย่า
ไปถือสาพระกัสสปะมาก ในยุคของท่าน เพราะยุคนั้นแล้ว ผู้ที่
ศึกษาพุทธศาสนาแล้ว เข้าใจพุทธแล้ว

จึงต้องพูดๆถ่วง รักษาพระกัสสปะเอาไว้ ถ้าไม่รักษาพระกัสสปะ
เอาไว้ ขีดเขตของคน ที่จะไปอดทน เป็นแบบถาฐีพวกนี้ ก็
จะไม่เหลือ ขีดสุดก็คือพระกัสสปะ พระกัสสปะนี้ใช้เวลา
บำเพ็ญธรรม นานมาก กว่าจะบรรลุธรรมะ เป็นผู้บรรลุใช้ชาติ
ในการปฏิบัติธรรม ได้เป็นถาฐีมานานมาก เน้นซ้ำ ไม่ใช่
อาตมารังเกียจ อาตมาชมเชยในความอดทน ในความกล้า ใน
ลัทธิบำเพ็ญแบบ อุตตกิลมถานุโยค ของพระกัสสปะสูง อุตตกิล
มถานุโยคสูง เพราะฉะนั้น ในสิ่งที่เท่าเทียมพระพุทธเจ้า
เท่าที่ยกในเรื่อง อุตตกิลมถานุโยค ไม่มีใครเท่า พระพุทธเจ้า

ตรัส ท่านยกกัศสปะเท่าเทียม ในด้านนี้ อุดทน แต่ปัญญานี้
ไม่เหมือนกัน ปัญญาสามารถเอาพุทฺธธรรมไปได้ยาก สาย
พระกัศสปะ จึงบรรลุพระอรหันต์น้อย ๆ และใช้เวลายาวนาน
สายพระสารีบุตร สายพระมหากัจจายนะ สายพวกนี้บรรลุเร็ว
บรรลุได้ไว เพราะสมาธิดี ทางโน้นพุดยาก เพราะหนักไป
ในทางภาสี แต่ก็ต้องมีตัวอย่าง ถ้ายิ่งสมัยของพระพุทธเจ้า
ต้องมีตัวอย่าง ไม่มีตัวอย่างไม่ได้ ต้องมีให้ครบหมดทุกอย่าง
สมัยนี้ไม่ใช่ยุคแบบพระกัศสปะ เพราะว่า มันเป็นแบบภาสีไป
หนัก แต่คนหลงผิด ไปนิยมแบบนั้น มันก็เลยยิ่งห่างศาสนา
พุทฺธ หลงผิด เพราะคนสมัยนี้ไม่อุดทน ก็เลยไปนิยมชมชื่น
อย่างนั้น มันอุดทน มันก็ดี ทำให้ความอุดทนดีเหมือนกัน มันก็
อุปการะในมุมหนึ่ง ในประเด็นหนึ่ง

อาตมาขยายไปจนกระทั่งอันนี้ ที่อาตมาพูดถึงนี้ อาตมารู้สึกว่
อธิบายยังไม่เก่งเท่าไร แต่จะเอาไว้ วันหลังๆ จะอธิบาย
เพิ่มเติมในจุดนี้ให้ฟัง ที่พูดนี้ ไม่ได้หมายความว่า จะไปลบหลู่
พระกัศสปะ จะไปลบหลู่ตบะธรรม ไม่ใช่ไปเช่นนั้น สมัยนี้ตบะ

ธรรมใช้น้อย ใช้พิลึกพิลื้อ สมัยพระพุทธเจ้า ไม่มีความอดทน
ขนาดนั้น

ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องไปมุ่งถึงขนาดนั้น พยายามศึกษามรรค
องค์ ๘ โพชฌงค์ ๗ ของพระพุทธเจ้าให้ชัด แล้วปฏิบัติอยู่กับ
หมู่กลุ่ม มิตรดีสหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี ไม่ต้องตะแบง
ออกไปข้างนอกเขต ให้มากนักหрок ช้า ขอเย็นยัน แต่มันห้าม
ไม่ได้หрок คนที่มีจริต มีความชอบ เขาก็ไปแต่ไป เอาเถอะ
ไม่ให้หลุดจากหมู่นี้ก็ดีแล้ว แต่ก็ไปอีกหลายชาติ ถ้าใครที่
สามารถอยู่ในหมู่นี้ได้แล้ว สามารถสมานัตตา สมนัตตตา
สามารถที่จะผสมผสาน ใจที่มันสมานไม่ได้ ก็เพราะอัตตา
มานะ นี่แหละ เป็นตัวสำคัญ ในเรื่องกาม เรารู้ ถ้าสมานมาก
จนกระทั่งเป็นกาม เดียวก็ติดเยี่ยมกาม เข้าใจกันอยู่แล้ว พวก
เรานี้ตาไว แม้แต่สมรวาสด้วยกัน ใจโฮ ใจโฮ ไม่ได้ ชัดกันน่าดูเลย
แต่อัตตามานะพวกเรา ยังไม่เก่ง ยังเรียนยังไม่ค่อยเก่ง ยังไม่
ค่อยรู้ตัวนัก เพราะฉะนั้น มันจึงเกิดระหองระแหงกันอยู่มาก
หน่อย ตรงนี้ กามเราก็ดูไม่น่าเกียจเท่าไร เพราะพวกเราคอย

ระวางระวัง และก็รู้กันเร็ว แต่อัตตามานะนี่ยัง เพราะฉะนั้น
ต้องมาพยายามเพ่งเพียร เรียนรู้อัตตามานะให้มาก แล้วลดละ
ได้ สมานัตตตาของเราก็คือ จะประสานกลมกลืนกันได้ เพราะ
เราลดตัวลดตน ยอมอนุโลมปฏิโลม รู้จักยืดหยุ่น ประสานกัน
ได้ดี ถ้าดีเข้าไปเท่าไร ถ้าอัตตามานะลด ปัญญาญาณ ที่จะ
ไปเห็นกาม ละเอียดเพิ่มขึ้น รูปราคะ อรูปราคะ หรือกาม มันจะ
มีหลายระดับ ราคะหรือกามนี้ มันจะเข้าไปเห็น เพราะลดอัตตา
มานะ มันจะยาน มันจะละเอียดซับซ้อน อุปการะกัน ลดกามก็
จะไปเรียนอัตตามานะ ลดอัตตามานะก็จะไปเห็นกามละเอียด
ลดกามละเอียด จะไปเห็นอัตตามานะละเอียด และก็ซับซ้อน
กันไปอย่างนี้ จนกระทั่งหมดกาม เหลือแต่อัตตามานะ ก็ไป
เรียนอัตตามานะ จนไปข้างเคียงเป็นอนาคามี ก็จะเหลือ รูป
ราคะ อรูปราคะ ซึ่งเป็นกามละเอียด ซึ่งไม่มีฤทธิ์มีเดช ออกมา
ทำงานข้างนอก หิริ โอตตัปปะมาก ทางกาย ทางวาจา จะไม่
ทำแล้ว ไม่กล้า โอตตัปปะ เกรงกลัว ตรงความชั่วความบาป
พวกนี้จะไม่ทำ เพราะฉะนั้น จะเหลือรูปราคะอรูปราคะ อยู่ใน
ใจเราเท่านั้น เราก็จะต้องลด ละล้าง เรียนรู้ของเราเอง

เพราะฉะนั้น อันนี้บางที ตัวเองหลงได้ว่า เราหมดกาม หมด
กามราคะ จะต้องเรียนรู้ละเอียดลงไปอีก มันมีเชิงติดดินอยู่
กามในราคะ ในประเภทผูกพัน ติดยึดร้อยร่อยทางเสพ ทาง
สัมผัสแต่ละต้อง และมีอะไรในเมถุนสังโยค ๗ อาตมาก็อธิบาย
และ ต้องพยายามศึกษาเพิ่มเติม

เอาละวันนี้มาชมบูชา

*ถาม วันมาฆบูชาพระอรหันต์ ๑๒๕๐ รูปมาประชุมกับ
พระพุทธเจ้า และผู้ที่ไม่ใช่พระอรหันต์ ไปไหนหมด*
ก็ท่านไม่มี สิ่งที่ท่านจะต้องมี ญาณที่จะสำเนียง ที่จะต้องระลึก
รู้ นี้ดูเหมือน ได้เคยอธิบายแล้วนะ พระอรหันต์ ที่มาประชุม ใน
วันมาฆบูชานี้ ได้สั่งสมมา รู้ทั้งกาลเทศะอันควร ว่าวาระใด เรา
ควรจะเฝ้าพระพุทธเจ้า ไม่ต้องอะไรหรอก สัญญาณแค่ ว่า วัน
เพ็ญเดือน ๓ ถ้าคุณเป็นลูกศิษย์ ของพระพุทธเจ้าหมด แล้ว
ชาติหน้าๆ ๗ จนกระทั่งคุณรู้ อันนี้มันก็จะอยู่วิญญูณของคุณ
เป็นวิบากจำได้ เป็นพระอรหันต์ ไ้ เราเป็น เอหิภิกขุ วันนี้
สมควรไปแล้ว ไปพบพระพุทธเจ้า มันจะเกิดพรั่งพร้อม
องค์ประกอบวันนั้น ของพระพุทธเจ้า มีบารมี ท่านจะมีพระ

อรหันต์ก็รูปละ ๑๒๕๐ รูป มีจริง ไม่ใช่ของปลอม มันก็จะครบ
ครัน มันก็จะไป มันจะบริสุทธิ์อย่างนั้น คนที่ยังไม่ใช่พระ
อรหันต์ จะไม่มีภูมิ จะไม่มีความรู้ลึก จะไม่มีควมรำลึก ไม่มี
องค์ประกอบของเหตุปัจจัย ที่เคยสั่งสมพวกนี้ หรือสั่งสมมาก็
ยังไม่แน่นพอ ยังไม่แจ่มพอ ยังไม่คมชัดพอ มันก็เบลอๆ มันก็ไม่
รู้ตัวไม่รู้ แต่นี้ท่านรู้แล้ว ท่านชัดท่านคมแล้ว อันนี้เหตุปัจจัยนี้
ท่านมี ท่านก็สั่งการของท่านไป นี่พยายามอธิบาย อจินไตยนี้
ให้ฟังแล้วนะ

ถามว่า (ทำไม)พระอรหันต์ถึงไม่ชวนพระอนาคา พระ
สกิทา

ไม่ใช่เรื่อง ! เพราะวาระของพระพุทธเจ้า ต้องการสอนพระ
อรหันต์เท่านั้น และท่านก็เคยได้เรียน เหมือนคุณได้ฟังนี้ เพราะ
ท่านฉลาดกว่าคุณ จึงไม่ถามอย่างคุณ ท่านจะตัดสินใจ ท่านจะรู้
เลยว่า ในกาละนี้ ไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับ พระสกิทา พระอนาคา ไม่
เกี่ยว เกี่ยวกับพระอรหันต์เท่านั้น แต่พระอรหันต์แต่ละองค์ ก็
ไม่ชวนกัน ทุกองค์ท่านมาไม่ชวนกัน ต่างคนต่างไม่ได้นัดหมาย
ไว้ มาเองเลย ขนาดพระอรหันต์ ท่านยังไม่ชวนกัน ไปชวนพระ

สภิกขาทายังไง เห็นไหมว่า เหตุผลมันลงตัวทุกอย่าง ทุกรูป
พร้อมใจ ใจของพระอรหันต์แต่ละองค์ ท่านพร้อมของท่าน นั่น
มันก็มาลงพร้อมกันเลย ไม่มีการนัดหมาย ไม่มีการกำหนด ไม่
มีการเป็น ทุกอย่างจะต้องเป็น พระพุทธเจ้าองค์เดียว รู้องค์
เดียวว่า จะเป็นอย่างนี้ พระพุทธเจ้าย่อมรู้ ส่วนพระอรหันต์องค์
อื่น ท่านคิดว่าเอ้า ท่านก็มาหรือๆ แต่ท่านยังไม่ถึงขนาด
ประหลาดใจ เพราะท่านได้ฟังเหมือนคุณได้ฟัง และท่านได้ฟัง
มากกว่าคุณ ได้ฟังมากยิ่งกว่าคุณได้ฟัง เชื้อใหม่ พระ
อรหันต์เป็นองค์ ๑๒๕๐ องค์นี้ จะไปประชุมพร้อมนี้ เป็นพระ
อรหันต์ที่ได้ฟังอย่างนี้ มานับเที่ยวไม่ถ้วน

สมัยนั้นไม่ใช่มีพระอรหันต์แค่นั้น มีมากกว่านั้น ?

ที่ถามเมื่อกี้ ในสมัยนั้นไม่ใช่มีพระอรหันต์เพียงแค่ ๑๒๕๐ รูป
ใช่ ! แล้วพระอรหันต์ที่มีบุญบารมี ที่จะได้ฟังธรรม มาฆบูชา
๑๒๕๐ รูป มีเฉพาะ ๑๒๕๐ รูปนี้เท่านั้น เพราะพวกนั้น บารมี
ยังไม่ถึง ก็ไม่ได้ไป สังฆสมณุนั้น ยังไม่ครบพร้อมอันนี้ มีเหตุ
ปัจจัยไม่ครบ ก็ไม่ได้ไป อย่างว่าแต่สภิกขา อนาคามีเลย ต้อง เอหิ
ภิกขุด้วย ที่พระพุทธเจ้าบวชให้ เพราะเป็นองค์ที่ใกล้ชิดแล้ว

เป็นคนที่มีการมีถั่วจนถึงแล้ว จึงจะได้อันนี้ ไม่ใช่เรื่องสมมุติ
ไม่ใช่บังเอิญๆ

คิดไปเถอะคิดไปว่า โอ้โฮ ทำไมนะที่เราอยู่ดีก็กกกอก และมีพระ
อรหันต์ไปรุมล้อมอยู่ตั้ง ๑๒๕๐ องค์ ถึงวาระนั้น อย่างนั้น เอ
วันเพ็ญเดือนสว่าง โอ้โฮ จิตดีอย่างนี้ มันน่าจะมีองค์อื่นๆ ไป
บ้างนะ ทำไมจะให้ สะอาดบริสุทธิ์บ้าง ไม่ได้หรือ คิดเอาไม่
ค่อยมีเหตุผลเลย ไม่ค่อยสมเหตุผล เหตุผลอันนี้ มันเหนือ
เหตุผล เพราะอันนี้ มันคือสัจจะ ที่มันไม่เกี่ยวกับเหตุผล เพราะ
เหตุผลนี้ คือสิ่งที่ยังไม่ลงตัว ต้องมีเหตุ ต้องมีผล ที่จะต้องคำน
แย้ง มันก็เลยคิดอยู่อย่างนั้นนะ แต่ตอนนี้มันจบแล้วนี้ เหตุกับผล
เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้ว สมบูรณ์ สมดุลแล้ว ไม่มีความ
สงสัย เหมือนคุณสงสัยแล้ว มันเป็นเรื่องไม่ใช่จะคิดได้ ไม่ใช่
ตรรกศาสตร์ ไม่ใช่ อตักกาวจรา ไม่ใช่เรื่องคิด แต่เป็นเรื่องที่
จะต้องเห็นแจ้ง

ที่ผมตอบคุณได้ ก็เพราะว่า เห็นแจ้งอันนั้นๆ และผมไม่สงสัย

อย่างคุณสงสัย แต่ก็ตอบคุณอย่างนี้ พอปัจเจกสักจะบรรเทา
บ้างไหม พอมันเข้าไปในตัว พอบรรเทาความสงสัยนี้ได้ พอมี
สักจะ ขึ้นมาหน่อยบ้างนะ มันก็ได้ขนาดนี้นะ

เอาละอาตมาคิดว่า วันนี้ได้ใช้เวลาของวันมาฆบูชา คั่นฟ้าเพ็ญ
ของวัน มาฆบูชาวันนี้ เราก็ได้ฟัง สิ่งที่เราคิดว่า ควรพูด
หลายอย่าง เป็นอจินไตยหลายอย่าง ซึ่งเป็นสิ่งที่เจาะลึกลงไป
ยังไม่เคยฟังวันนี้ ก็ได้พูดบ้าง หลายอย่าง ได้เจาะลึกไปใน
ปรมาตม์ โดยเฉพาะเจตนา จะเจาะลึกปรมาตม์ ทบทวนด้วย และ
เจาะลึกซึ้งลงไปด้วย

คนที่ติดตามฟังธรรมประจำไม่ขาด ได้รับข้อมูลในการศึกษา
ปริยัติก็ดี ก็จะเข้าใจได้สอดคล้อง เข้าใจได้ เพราะว่า มันมี
พื้นฐานอะไร รองรับแล้ว มันก็จะได้ดี เพราะฉะนั้น ผู้ที่ไม่ได้ฟัง
ธรรม ขาดการฟังธรรม ความติดต่อกับ หรือความต่อเนื่องเป็น
ระดับ มันก็จะขาดไป เพราะการฟังธรรม มีอานิสงส์ ในการฟัง
ธรรม ผู้ใส่ใจฟังธรรม ที่พูดนี้ ไม่ได้หมายความว่า เรียกครองคน

จะให้มาฟังธรรมมากๆ ไม่มากก็ไม่เป็นไร แต่สิ่งที่คุณควรจะให้คุณ
รับรู้ อาตมาก็เพียรเต็มที่ ที่จะให้คุณรับรู้ ส่วนคุณจะได้ คุณก็
เอาไปปฏิบัติ ให้มันได้ซี ให้มันเกิด ได้แล้วคุณก็สืบทอด
พระพุทธศาสนา อยากให้ได้อรหัตตใหม่ ไปถามคนใหม่ๆ ก็ได้ ถ้า
ไปถามว่า อยากให้คนเป็นโจรใหม่ ก็เหมือนกัน เป็นมุมที่ตรง
ข้ามกันเท่านั้น อาตมาไม่อยากให้ใครเป็นโจร อยากให้เป็น
อรหัตตใหม่ ก็อยาก แต่จะไปอยาก โดยคนมันไม่เป็น อาตมาก็
ทุกข์ อาตมาก็ไม่ทำ เพราะอาตมาเรียนแล้ว มีคำตอบอยู่บท
หนึ่ง ที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า

ผู้หมดหวัง คือผู้ที่ข้ามชาติ ชรา ได้แล้ว ยังมี เดี่ยวจะอ่านให้ฟัง
แต่เตรียมมา ผู้หมดหวัง เพราะฉะนั้น อาตมาไม่หวังอะไรหรอก
จะพูดโดยสมมุติ โดยโวหาร ว่าอยากมั้ยะ ไม่อยาก แล้วจะทำ
หาอะไร (ผู้ฟังหัวเราะ) แต่อยากอันนี้เป็น วิภวตัณหา เป็น
ตัณหาอุตมการณ บอกแล้ว ก็หมดหวังในตัวแล้ว ถึงอยากยังงี้
คุณไม่ได้ช่างหัวคุณปะไร คุณไม่ได้ก็สบายคุณ คุณไม่ได้ก็ไม่
สบายคุณ แต่อาตมาอยากจะทำ อยากจะทำให้คุณนะ ผิดด้วย

หรือครับ (ผู้ฟังหัวเราะ) ที่อยากทำให้คุณดีขึ้น ทำแล้วก็ได้
คิดเบียดคืบบาท เอามาจะค่าทำ เอามาห้าบาทสิบ เอามาร้อย
หนึ่งพันหนึ่ง ไม่ได้เรียกคุณ นี่ทำฟรี จะทำอะไรอย่าง ทำฟรีด้วย

เออละสำหรับวันนี้พอ

ถอดโดย ยงยุทธ ใจคุณ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๗

ตรวจทาน ๑ โดย สม.ปราณี ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๓๗

พิมพ์โดย ใจธรรม สิทินาวิน ๘ สิงหาคม ๒๕๓๗

ตรวจทาน ๒ โดย โครงการถอดเทปฯ ๕ กันยายน ๒๕๓๗

เข้าปกโดย สมณะพรหมจริโย

เขียนปกโดย พุทธศิลป์